

ABB:N YLEISET SOPIMUSEHDOT

PROJEKTIA VARTEN SUUNNITELTUIEN TAVAROIDEN HANKKIMISTA VARTEN

ABB/GTC/PROJEKTIA VARTEN SUUNNITELLUT TAVARAT (STANDARDI 2015-1)

HAKEMISTO

1	MÄÄRITELMÄT JA TULKINTA	15	DOKUMENTAATIO
2	EHTOJEN SOVELTAMINEN	16	IMMATERIAALIOIKEUDET
3	ALIURAKOITSIJAN VELVOLLISUUDET	17	VASTUU JA KORVAUSVELVOLLISUUS
4	TYÖTERVEYS, -TURVALLISUUS JA YMPÄRISTÖASIAT (HSE)	18	VAKUUTUKSET
5	MUUTOSTILAUKSET	19	SOPIMUKSEN PURKAMINEN
6	TOIMITUS	20	LIIKETOIMINNAN ETIIKKA JA LAINMUKAISUUS
7	TOIMITUSAIKA, VIIVÄSTYS	21	SOPIMUKSEN SIIRTO JA ALIHANKINTA
8	PROJEKTIA VARTEN SUUNNITELTUIEN TAVAROIDEN TESTAUS JA HYVÄKSYNTÄ	22	ILMOITUKSET JA TIEDONKULKU
9	ALIURAKKASOPIMUKSEN KESKEYTTÄMINEN	23	OIKEUKSISTA LUOPUMINEN
10	YLIVOIMAINEN ESTE	24	SOVELLETTAVA LAKI JA RIITOJEN RATKAISU
11	TAKUU	25	LUOTTAMUKSELLISUUS, TIETOTURVA, TIETOSUOJA
12	SIJAANTULO-OIKEUS	26	SOPIMUSEHTOJEN ERILLISYYS
13	HINNAT, MAKSUEHDOT, LASKUTUS	27	VOIMASSA PYSYMINEN
14	VAKUUDET	28	KOKO SOPIMUS
		29	OSAPUOLTEN VÄLINEN SUHDE
		30	MUUT SITOUMUKSET

PÄIVÄYS: 1.1.2015

TARKOITUS: ABB-urakoitsijan Aliurakoitsijalta tekemien projektiin integroitavaksi tarkoitettujen tavaroiden hankinta sekä valinnaisesti näiden tavaroiden asennusvalvontaa, käyttöönottoa ja testausta koskevien palvelujen hankinta.

1 MÄÄRITELMÄT JA TULKINTA

1.1 Tässä asiakirjassa seuraavilla termeillä on seuraava merkitys:

"ABB-urakoitsija": Aliurakkasopimuksen osapuolena oleva ABB:n ostoja tekevä yksikkö;

"ABB-urakoitsijan tiedot": kaikki Aliurakoitsijan Aliurakkasopimuksen valmistelun tai suorittamisen yhteydessä hankkimat tiedot riippumatta siitä, liittyvätkö nämä tiedot ABB-urakoitsijaan, sen Konserniyhtiöihin tai näiden asiakkaisiin tai toimittajiin, mukaan lukien mutta niihin rajoittumatta kaikki tekninen tai kaupallinen tietotaito, piirustukset, spesifikaatiot, keksinnöt, prosessit tai hankkeet, jotka ovat luonteeltaan luottamuksellisia, sekä tiedot, jotka kuuluvat ABB-urakoitsijalle tai sen Konserniyhtiöille ja (i) liittyvät tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön tai mihin tahansa yksikköön, jota sovellettavissa olevat tietosuojalait ja -säännökset koskevat ja/tai (ii) joiden on sovellettavien lakien mukaisesti katsottava olevan niissä tarkoitettuja henkilötietoja tai henkilöiden tunnistetietoja;

"ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat -ehdot": nämä ABB:n yleiset sopimusehdot projektia varten suunniteltujen tavaroiden hankkimista varten (Standardi 2015-1);

"Hyväksymistodistus": ABB-urakoitsijan jäljempänä olevan kohdan 8.8 mukaisesti antama todistus;

"Konserniyhtiö": mikä tahansa yhtiö, joka nyt tai tulevaisuudessa suoraan tai välillisesti omistaa Osapuolen, on Osapuolen kanssa saman omistuksen alainen tai jonka Osapuoli omistaa yksin tai yhdessä kolmannen osapuolen kanssa vähintään 50 prosentin määräysvallalla tai omistussuudella;

"Asiakas": henkilö, yritys tai yhtiö, joka on palkannut tai tulee palkkaamaan ABB-urakoitsijan Projektin toteuttamista varten;

"Toimitus": Projektia varten suunniteltujen tavaroiden toimitus ehdolla Free Carrier FCA (Aliurakkasopimuksessa nimetty toimituspaikka) Incoterms 2010;

"Voimaantulopäivä": päivä, jona Aliurakkasopimus tulee voimaan Aliurakkasopimuksessa esitetyllä tavalla;

"Sulautettu ohjelmisto": tavaran toiminnan kannalta tarvittava ohjelmisto, joka on sulautettu tavarahan ja toimitetaan yhdessä tavaran kanssa, pois lukien ohjelmistot, joihin sovelletaan erillistä lisenssisopimusta;

"Lopullinen hyväksymistodistus": ABB-urakoitsijan Aliurakoitsijalle jäljempänä olevan kohdan 8.10 määräysten mukaisesti antama todistus;

"Immateriaalioikeudet": henkistä omaisuutta koskevat, lainsäädännön nojalla suojatut omistusoikeudet, jotka koskevat esimerkiksi patenteja, patenttihakemuksia, jaettuja patenttihakemuksia ja jatkohakemuksia, hyödyllisyyssmalleja, teollismalleja, kauppanimiä, tavaramerkkejä, tekijänoikeuksia (jotka liittyvät ohjelmistojen lähdekoodeihin, Aliurakoitsijan dokumentaatioon, tiedostoihin, raporteihin, tallenteisiin ja muihin tekijänoikeuksien piiriin kuuluviin materiaaleihin) ja näihin liittyviä sovelluksia, uusimisia, jatkamisia ja palautuksia, tai henkistä omaisuutta koskevat, salassapitosäädösten nojalla suojatut omistusoikeudet, jotka koskevat esimerkiksi taitotietoa ja liikesalaisuuksia;

"Pääurakkasopimus": Asiakkaan ja ABB-urakoitsijan välillä solmittu Projektia koskeva sopimus;

"Avoimen lähdekoodin ohjelmisto": julkisesti saatavilla ja käytettävissä oleva ohjelmisto, jota kuka tahansa voi käyttää, muokata tai kehittää sillä edellytyksellä, että asianmukaisia julkisesti saatavilla olevia lisenssiehtoja noudatetaan;

"Tilaus": ABB-urakoitsijan Aliurakoitsijalle antama ostotilaus, jossa pyydetään toimittamaan Tilauksessa määritellyt Projektia varten

suunnitellut tavarat ja jota koskevat ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat -ehdot ja mahdolliset Erityisehdot. Tilaus voidaan tehdä joko (i) sähköisesti tai (ii) kirjallisesti; molemmissa tapauksissa Tilauksessa on viitattava ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat -ehtoihin;

"Osapuoli": joko ABB-urakoitsija tai Aliurakoitsija; yhdessä näihin viitataan sanalla Osapuolet;

"Projekti": ABB-urakoitsijan Pääurakkasopimuksen nojalla toteuttama Projekti;

"Projektia varten suunnitellut tavarat": kaikki materiaalit, komponentit, koneet, laitteet, tarvikkeet, Aliurakoitsijan dokumentaatio ja kohdan 3.16 mukaiset Palvelut, jotka on tarkoitus toimittaa Aliurakkasopimuksessa määritellyllä tavalla;

"Ehdollinen hyväksymistodistus": Asiakkaan tai ABB-urakoitsijan antama todistus, joka osoittaa, että Projekti on täyttänyt Pääurakkasopimuksessa määritellyt suorituskykykriteerit;

"Aikataulu": aikaraja Aliurakkasopimuksessa määritellyn Toimituksen valmiiksi saattamiselle;

"Työmaa": paikka, jossa Projekti on tarkoitus suorittaa;
"Aliurakkasopimus": kirjallinen sopimus, joka sisältää seuraavat asiakirjat:

- Aliurakkasopimus,
- Erityisehdot,
- ABB:n Projekteja varten suunniteltuja tavaroita koskevat yleiset ehdot,
- Liitteet,

ja/tai Tilaus, jonka Aliurakoitsija on hyväksynyt (joko nimenomaisesti kirjallisella lausumalla tai epäsuorasti täyttämällä Aliurakkasopimuksen ehdot kokonaan tai osittain);

"Aliurakoitsija": Aliurakkasopimuksen Osapuoli, joka vastaa Projektia varten suunniteltujen tavaroiden toimittamisesta;

"Aliurakoitsijan dokumentaatio": kaikki työterveyttä ja -turvallisuutta sekä ympäristöasioita koskevat oppaat, käyttöä, koulutusta ja huoltoa koskevat käsikirjat, käyttöohjeet, piirustukset, laskelmat, tekniset tiedot, logiikkakaaviot, edistymistä koskevat raportit, laadunvarmistussertifikaatit, rahtikirjat, alkuperätodistukset, vientiluvat ja lisenssit sekä muut Aliurakkasopimuksen ja/tai sovellettavien lakien edellyttämät asiakirjat;

"Aliurakan hinta": hinta, joka ABB-urakoitsijan tulee maksaa Aliurakoitsijalle Aliurakkasopimuksessa määritellyllä tavalla;

"Muutostilaus": tilauksen muutos muuttamalla Aikataulua ja tekemällä vaihtoja, korjauksia, poistoja, lisäyksiä tai muita muutoksia Projektia varten suunniteltuihin tavaroihin tai niiden osiin;

1.2 Ellei näissä ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat -ehdoissa tai Aliurakkasopimuksessa muuta mainita,

1.2.1 viittaukset sopimuskohtiin tarkoittavat viittauksia näiden ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat -ehtojen kohtiin;

1.2.2 sopimuskohdat on otsikoitu käytännöllisyyden vuoksi, eivätkä otsikot vaikuta näiden ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat -ehtojen tulkintaan;

1.2.3 termit viittaavat edellä mainittuihin määritelmiin riippumatta siitä, ovatko ne yksikkö- vai monikkomuodossa.

1.3 ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat -ehdoissa ja Aliurakkasopimuksessa käytetyillä, isolla alkukirjaimella kirjoitetuilla termeillä on edellä olevassa kohdassa 1.1 määritelymerkitys ja niitä on tulkittava kyseisen kohdan mukaisesti tai siten kuin ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat -ehdoissa tai Aliurakkasopimuksessa on nimenomaisesti määritely.

2 EHTOJEN SOVELTAMINEN

2.1 Aliurakkasopimus sekä ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat -ehdot muodostavat ne yksinomaiset ehdot, joilla ABB-urakoitsija on valmis toimimaan Aliurakoitsijan kanssa, ja Aliurakkasopimuksen ehdot sekä ABB/GTC/Projektia varten

suunnitellut tavarat -ehdot säätelevät ABB-urakoitsijan ja Aliurakoitsijan välistä sopimussuhdetta.

2.2 Aliurakoitsijan antamissa tarjouksissa, tilausvahvistuksissa, spesifikaatioissa tai vastaavissa asiakirjoissa viitatus, niiden mukana toimitetut tai niihin sisältyvät ehdot eivät muodosta Aliurakkasopimuksen osaa. Lisäksi Aliurakoitsija luopuu oikeudestaan vedota mihinkään muihin ehtoihin.

2.3 Mitkään Aliurakkasopimuksen muutokset tai poikkeukset Aliurakkasopimuksen määräyksistä eivät ole päteviä, elleivät Osapuolet ole niistä nimenomaisesti sopineet kirjallisesti.

3 ALIURAKOITSIJAN VELVOLLISUUDET

3.1 Aliurakoitsijan on toimitettava Projektia varten suunnitellut tavarat, mukaan lukien Aliurakoitsijan dokumentaatio:

3.1.1 sovellettavien lakien ja määräysten mukaisesti, mukaan lukien mutta niihin rajoittumatta valtion, kunnan tai muun viranomaisen antamat Projektia varten suunniteltuja tavaroita koskevat lait, asetukset, luvat ja viranomaismääräykset (joita yhdessä kutsutaan nimellä "Sovellettavat lait"), ja suojattava ABB-urakoitsijaa kaikilta Sovellettavien lakien noudattamatta jättämisestä aiheutuvilta sanktioilta ja korvausvelvollisuuksilta. Mikäli säännökset eivät ole luonteeltaan sitovia vaan neuvoa-antavia, Aliurakoitsijan on noudatettava asianmukaisen toimialan yleisesti hyväksytyjä parhaita käytäntöjä. Projektia varten suunniteltujen tavaroiden Toimituksen Aikataulua ja Aliurakkasopimuksen hintaa tarkistetaan, mikäli Sovellettavien lakien muutos aiheuttaa kustannusten nousua tai laskua tai viivästyksiä, joilla on huomattava vaikutus Aliurakoitsijaan tämän hoitaessa Aliurakkasopimuksen mukaisia velvoitteitaan, kuitenkin edellyttäen, että ABB-urakoitsija itse saa Pääurakkasopimuksen mukaiselta Asiakkaalta Projektia varten suunniteltujen tavaroiden Toimituksen kannalta olennaiset tarkistukset omaan sopimukseensa;

3.1.2 kohdassa 11.1 esitettyjä ja Aliurakkasopimuksessa tarkemmin määritettyjä laatuvaatimuksia noudattaen;

3.1.3 vailla virheitä ja kolmansien osapuolten oikeuksia,

3.1.4 Aikataulussa mainittuina päivinä;

3.1.5 Aliurakkasopimuksessa mainitut määrät; ja

3.1.6 käyttäen osaavaa, kokenutta ja pätevää teknistä henkilökuntaa, työnohjoa ja työvoimaa, jota on riittävästi Projektia varten suunniteltujen tavaroiden asianmukaista ja ajallaan tapahtuvaa Toimitusta varten.

3.2 Aliurakoitsija ei saa korvata tai muokata mitään Projektia varten suunniteltuja tavaroita tai tehdä muutoksia Projektia varten suunniteltuihin tavaroihin ilman ABB-urakoitsijan etukäteen antamaa kirjallista hyväksyntää.

3.3 Aliurakoitsijan tulee suunnitella Projektia varten suunnitellut tavarat ja vastata suunnittelutyöstä. Jos ABB-urakoitsija/Asiakas haluaa hyväksyntämenettelyn kulussa tehdä valittuun rakenteeseen muutoksia Projektia varten suunniteltujen tavaroiden täydellisyyden ja toiminnallisuuden varmistamiseksi, näiden muutoksien katsotaan kuuluvan Aliurakan hintaan. Aliurakoitsijan on laadittava piirustukset, laskelmat, ohjelmistot, näytteet, mallit, käyttö- ja huolto-ohjeet ja muut samankaltaiset Aliurakoitsijan dokumentaation asiakirjat riittävän yksityiskohtaisina, jotta ne täyttävät kaikkien Sovellettavien lakien ja viranomaishyväksyntien edellyttämät vaatimukset ja antavat ABB-urakoitsijalle ja Asiakkaalle riittävästi tietoja valmiiden Projektia varten suunniteltujen tavaroiden käyttöä, asentamista, käyttöönottoa, korjausta ja ylläpitoa varten.

3.4 Aliurakoitsijan on saatava ABB-urakoitsijan etukäteishyväksyntä kaikille kuljetusyhtiöille (sekä kuljetusvälineille, kuten kuorma-autoille, lentokoneille, aluksille jne.), joita Aliurakoitsija aikoo käyttää Projektia varten suunniteltujen tavaroiden kuljettamiseen. Ellei ABB-urakoitsija epäi hyväksyntää kymmenen (10) kalenteripäivän kulussa kuljetusyhtiöiden ja aiottujen kuljetusvälineiden luettelon saamisesta, ABB-urakoitsijan katsotaan hyväksyneen kyseisen luettelon. Kuljetukseen käytettävien alusten on oltava alle viidentoista (15) vuoden ikäisiä.

3.5 Aliurakoitsijan on tutustuttava kaikkiin Projektin yksityiskohtiin siltä osin kuin ne vaikuttavat Projektia varten suunniteltuihin tavaroihin tai Aliurakan suorittamiseen.

3.6 Mikäli Aliurakoitsija ei hanki kaikkia tarvittavia tietoja, se ei vapauta Aliurakoitsijaa velvollisuudesta arvioida asianmukaisesti Projektia varten suunniteltujen tavaroiden toimittamisen kustannukset, velvollisuudesta vastata kyseisen arvioinnin laiminlyönnin seurauksena tai sen yhteydessä syntyvistä lisäkustannuksista tai velvollisuudesta suorittaa Aliurakkasopimus.

3.7 Aliurakoitsijan katsotaan tutkineen ja ottaneen huomioon kaikki olennaiset olosuhteet, riskit, epävarmuustekijät, lakimääräiset vaatimukset, vaadittavat aikataulut, piirustukset ja suunnitelmat sekä kaikki muut olosuhteet, jotka voivat vaikuttaa Projektia varten suunniteltuihin tavaroihin tai Aliurakoitsijan Aliurakkasopimuksen mukaisiin velvoitteisiin, ja hankkineen oma-aloitteisesti kaikki lisätiedot, joita Aliurakoitsija tarvitsee Aliurakan suorittamiseen ja valmiiksi saamiseen. ABB-urakoitsija ei vastaa mistään kustannuksista tai vahingoista, jotka aiheutuvat siitä, ettei Aliurakoitsija ole hankkinut kyseisiä tietoja.

3.8 Aliurakoitsijan on tehtävä kaikki ilmoitukset ja hankittava ja maksettava kaikki luvat, viisumit ja lisenssit sekä täytettävä kaikki muut Projektia varten suunniteltujen tavaroiden toimittamiseksi tarpeelliset vaatimukset.

3.9 Aliurakoitsijan on varmistettava, että Projektia varten suunnitellut tavarat suojataan, pakataan ja/tai merkitään niin, että Projektia varten suunnitellut tavarat ovat turvassa siihen saakka, kun riski Aliurakkasopimuksen mukaisesti siirtyy ABB-urakoitsijalle. Lisäksi Aliurakoitsijan on noudatettava Erityisehdoissa esitettyjä pakkausta ja merkintöjä koskevia sääntöjä.

3.10 Mikäli Aliurakoitsijan on päästävä Työmaalle, se voi tapahtua vain ABB-urakoitsijan etukäteen antamalla kirjallisella luvalla. ABB-urakoitsijan on annettava Aliurakoitsijalle pääsy Työmaan asianmukaisille osille (kuten Aikataulu mahdollisesti edellyttää), jotta Aliurakoitsija pystyy hoitamaan Aliurakkasopimuksen mukaiset velvoitteensa.

3.11 Aliurakoitsijan on maksettava kulkuteistä Työmaalle sekä kaikista erityisistä tai tilapäisistä kulkuyhteyksistä, joita sen Aliurakkasopimuksen mukaisten velvoitteiden hoitaminen edellyttää tai jotka liittyvät niihin, ja vastattava niiden sopivuudesta ja käytettävyydestä. Aliurakoitsijan on ryhdyttävä varotoimiin kaikkien julkisten teiden tai ratojen pitämiseksi puhtaana sen liikenteestä mahdollisesti putoavista tai valuvista materiaaleista. Kaikki tällaiset valuneet tai pudonneet aineet on välittömästi korjattava pois Aliurakoitsijan riskillä ja kustannuksella.

3.12 Aliurakoitsijalla on Projektia varten suunniteltujen tavaroiden menetyksen tai vahingoittumisen riski Toimitukseen asti ja Aliurakoitsija vastaa kaikista Projektia varten suunnitelluille tavaroille itse aiheuttamistaan menetyksistä tai vahingoista Toimituksen jälkeenkin.

3.13 Aliurakoitsijan on noudatettava ABB-urakoitsijan toiveita aikataulun ja Aliurakkasopimuksen suorittamisen osalta, jotta vältetään ristiriidat muiden urakoitsijoiden ja kolmansien osapuolten Työmaalla suorittamien töiden kanssa sekä niiden häiritseminen.

3.14 Jos Aliurakoitsijan suoritus on riippuvainen siitä, että ABB-urakoitsija, Asiakas tai kolmannet osapuolet järjestävät asianmukaiset laitteet tai hoitavat omat työnsä asianmukaisesti, Aliurakoitsijan on ennen sen Aliurakkasopimuksen osan jatkamista, johon edellä mainituilla asioilla on vaikutusta, välittömästi ilmoitettava ABB-urakoitsijalle kirjallisesti kaikista laitteisiin, työn suorittamiseen tai materiaaleihin liittyvistä virheistä tai puutteista. Muussa tapauksessa Aliurakoitsijan katsotaan hyväksyneen kyseisen laitteen tai työsuorituksen.

3.15 Aliurakoitsija vastaa työntekijöidensä kaikista Aliurakkasopimukseen liittyvistä toimista. Erityisesti noudatetaan seuraavaa:

3.15.1 Aliurakoitsija vastaa täysin ja yksinään kaikista työntekijöilleen Aliurakan suorittamisen yhteydessä sattuvista tapaturmista tai ilmaantuvista ammattitaudeista.

3.15.2 Nimenomaisesti sovitaan, että Aliurakoitsija ei anna ymmärtää minkään työsuhteen vallitsevan ABB-urakoitsijan ja Aliurakoitsijan välillä tai ABB-urakoitsijan ja Aliurakkasopimuksen suorittamiseen määrättyjen Aliurakoitsijan työntekijöiden välillä. ABB-urakoitsijalla ei ole mitään suoraa tai välillistä vastuuta työvoimasta, sosiaaliturvasta tai veroista Aliurakoitsijaan tai sen Aliurakan suorittamiseen määrättyihin työntekijöihin nähden.

3.15.3 Aliurakoitsijan on palkattava omissa nimissään kaikki Aliurakkasopimuksen tehokkaassa suorittamisessa tarvittavat työntekijät, jotka eivät missään olosuhteissa saa esiintyä ABB-urakoitsijan työntekijöinä.

3.15.4 Aliurakoitsija vastaa yksinään kaikista työntekijöidensä esittämistä vaateista ja/tai haasteista ja – ellei synnä ole ABB-urakoitsijan törkeä huolimattomuus tai tahallisuus – suojaa ABB-urakoitsijaa täysin tällaisilta vaateilta ja/tai haasteilta. Aliurakoitsija sitoutuu esiintymään vapaaehtoisesti oikeudessa tunnustaen asemansa yksinomaisena työnantajana ja toimittamaan ABB-urakoitsijalle kaikki pyydetty asiakirjat, joita tarvitaan ABB-urakoitsijan asianmukaiseen puolustamiseen oikeudessa.

3.15.5 ABB-urakoitsija valtuutetaan maksamaan Aliurakkasopimusta suorittaville Aliurakoitsijan työntekijöille kaikki näille maksettavaksi lankeavat maksut oikeusjuttujen välttämiseksi. Nämä maksut voidaan pidättämällä Aliurakoitsijan maksuja, kuittaamalla saatavia tai jollain muulla tavalla. Aliurakoitsijan on annettava ABB-urakoitsijalle kaikki pyydetty näihin maksuihin liittyvä tuki ja korvattava ABB-urakoitsijalle kaikki suoritettut maksut.

3.16 Mikäli ABB-urakoitsija tilaa Projektia varten suunniteltuja tavaroita varten palveluja, jotka Aliurakoitsijan tai sen alihankkijoiden on tarkoitus suorittaa, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

3.16.1 "Palvelut" tarkoittavat kaikkia Aliurakoitsijan tai sen alihankkijoiden suorittamia palveluja sekä kaikkia muita Aliurakoitsijan Aliurakkasopimuksessa määriteltyjä sitoumuksia, velvoitteita ja vastuita. Edellä mainitun yleistä luonnetta rajoittamatta Palveluihin kuuluu myös Projektia varten suunniteltujen tavaroiden asianmukaisen asennustyön, käyttöönoton ja testauksen valvonta. Aliurakoitsijan on koordinoitava Palvelujen suorittamista ABB-urakoitsijan työmaajohdon kanssa ottaen huomioon Työmaan olosuhteet. Aliurakoitsijan on toimitettava kaikki tarjottavien Palveluiden suorittamisessa tarvittavat laitteet ja erikoistyökalut, käyttöönotossa tarvittavat varaosat ja tarvikkeet. Selvyyden vuoksi todettakoon, että erikoistyökalut sisältävät kaikki kojeiden ja ohjauslaitteiden kanssa toimittaessa tarvittavat välineet sekä välineet Projektia varten suunniteltujen tavaroiden yhteydessä toimitettujen ohjainten ja lähettimien asennusta, käynnistystä ja konfigurointia varten. Kaikki varaosat, erikoistyökalut ja tarvikkeet siirtyvät ABB-urakoitsijan omistukseen.

3.16.2 Henkilöstö Palvelujen toteuttamista varten: Aliurakoitsijan on hyvässä ajoissa hankittava ja maksettava kaikki luvat, viisumit ja hyväksynnät, joita tarvitaan, jotta sen henkilöstö voi suorittaa Palvelut Aikataulun mukaisesti. Henkilöstön on noudatettava ABB-urakoitsijan antamia erityisiä matkustamista koskevia maakohtaisia turvallisuusohjeita ja/tai -rajoituksia. Aliurakoitsijan on palkattava riittävä määrä osaavia ja kokeneita henkilöitä ja käytettävä heitä Palvelujen suorittamiseen. Aliurakoitsijan on ABB-urakoitsijan pyynnöstä välittömästi poistettava Työmaalta henkilö, joka ABB-urakoitsijan mielestä toimii väärin tai on epäpätevä taikka huolimaton. Näin poistettu henkilö on korvattava pätevällä sijaisella viidentoista (15) kalenteripäivän kuluessa. Aliurakoitsija vastaa kaikista tällaisen poistamiseen liittyvistä kustannuksista. Aliurakoitsija saa palkata vain henkilöitä, joilla ei ole tarttuvia tauteja. Aliurakoitsijan on ABB-urakoitsijan pyynnöstä teetettävä työntekijöilleen lääkärintarkastus ja annettava tarkastuksen tulokset ABB-urakoitsijalle, ellei tulosten antaminen riko sovellettavia lakeja.

3.16.3 Työmaan olosuhteet: Aliurakoitsijan on tutustuttava kaikkiin Työmaan ominaispiirteisiin ja näkökohtiin siltä osin kuin ne vaikuttavat Palvelujen suorittamiseen. Aliurakoitsijan on myös tutustuttava Työmaalle kulkueen, mahdollisesti tarvittaviin majoitustiloihin, työn laajuuteen ja luonteeseen, sekä siihen, millaisia materiaaleja tarvitaan Palvelujen suorittamiseen ja loppuun saattamiseen. Lisäksi Aliurakoitsijan on harkittava, onko Aliurakan hinnassa otettu kohtuullisesti huomioon kaikki mainitut näkökohdat.

3.16.4 Yhteistyö muiden kanssa: ABB-urakoitsija voi pyytää Aliurakoitsijaa nimittämään paikallisen alihankkijan ja käyttämään tätä Palvelujen suorittamiseen maassa, jossa Työmaa sijaitsee, ja tekemään vastaavan toimitussopimuksen tämän alihankkijan kanssa. Jos Aliurakoitsija nimittää alihankkijan tähän tarkoitukseen, Aliurakoitsija takaa ABB-urakoitsijalle koordinoivansa tehtäviään ja velvoitteitaan tämän alihankkijan tehtävien ja velvoitteiden kanssa ja sitoutuu siihen. Aliurakoitsija myös varmistaa, että Aliurakoitsija ja alihankkija yhdessä hoitavat Projektia varten suunniteltujen tavaroiden asennusvalvonnan ja käyttöönoton ja suorittavat kaikki niihin liittyvät ja/tai muut tarpeelliset työt varmistaakseen, että Projektia varten suunnitellut tavarat ovat valmiina ja käyttökunnossa Aliurakkasopimuksen mukaisesti.

4 TYÖTERVEYS, -TURVALLISUUS JA YMPÄRISTÖASIAT (HSE)

4.1 Aliurakoitsijan tulee noudattaa kaikkia sovellettavia työterveyteen, turvallisuuteen ja ympäristönsuojeluun liittyviä lakeja ja varmistaa, että myös kaikki sen työntekijät ja alihankkijat noudattavat niitä koko Aliurakkasopimuksen suorittamisen ajan.

4.2 Aliurakoitsijan on noudatettava (i) ABB-urakoitsijan HSE-ohjeita Työmaata varten sekä ABB:n turvallisen työskentelyn sääntöjä (ABB's Code of Practice for Safe Working, joihin viitataan Erityisohjeissa), (ii) Asiakkaan HSE-ohjeita Työmaata varten ja (iii) sovellettavia alan standardeja ja hyviä suunnittelukäytäntöjä.

4.3 Aliurakoitsijan on otettava käyttöön riittävät ja pätevät HSE-resurssit HSE-velvoitteidensa täyttämiseksi. Aliurakoitsijan on määrääjain tarkasteltava resurssien käyttöä ja annettava siitä tietoa ABB-urakoitsijalle, jotta varmistetaan HSE-vaatimusten täyttyminen. Aliurakoitsijan on varmistettava, että koko sen ja mahdollisen alihankkijansa Työmaalla työskentelevä henkilöstö on saanut asianmukaisen koulutuksen ja perehdytyksen ennen luvan saamista Työmaalla työskentelemiseen. Aliurakoitsijan on välittömästi poistettava Työmaalta henkilö, joka ei ABB-urakoitsijan mielestä noudata kyseeseen tulevan lainsäädännön, säädösten ja sääntöjen tai muun sellaisen HSE-lainsäädännön vaatimuksia, joka kulloinkin on voimassa.

4.4 Aliurakoitsija vastaa yksinään kaikkien Työmaalla olevien työntekijöidensä ja alihankkijoidensa työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta ja ilmoittaa tarvittaessa välittömästi ABB-urakoitsijalle ja asianmukaiselle viranomaiselle kaikista Työmaalla tai sen läheisyydessä taikka muutoin Projektia varten suunniteltujen tavaroiden toimittamisen yhteydessä sattuneista tapaturmista, vaaratilanteista tai läheltä piti -tilanteista. Aliurakoitsijan on annettava ABB-urakoitsijalle kirjallinen raportti kahdenkymmenen neljän (24) tunnin kuluessa tällaisen tapaturman, vaaratilanteen tai läheltä piti -tilanteen sattumisesta sekä annettava lopullinen raportti asiasta neljäntoista (14) kalenteripäivän kuluessa. Aliurakoitsijan on myös tarvittaessa annettava tällainen raportti asianmukaiselle viranomaiselle. Tämä menettely ei vapauta Aliurakoitsijaa täydestä vastuustaan suojella ihmisiä ja omaisuutta tai korvausvastuustaan.

4.5 Aliurakoitsijan on ilmoitettava ABB-urakoitsijalle kaikista Projektia varten suunniteltujen tavaroiden sisältämistä (sovellettavassa lainsäädännössä tarkoitetuista) vaarallisista aineista. Aliurakoitsijan on toimitettava ABB-urakoitsijalle kopiot kaikkien kyseeseen tulevien materiaalien käyttöturvallisuustiedotteista ja annettava niiden käsittelyä koskevat mahdolliset erityisohjeet Projektia varten suunniteltuja tavaroita varten viimeistään kymmenen (10) päivää ennen Toimituspäivää.

5 MUUTOSTILAUKSET

5.1 ABB-urakoitsija voi tehdä Muutostilauksia Liitteissä esitetystä standardimuodossa muuttaakseen Aikataulua ja tehdä vaihtoja, poistoja, lisäyksiä tai muita muutoksia Projektia varten suunniteltuihin tavaroihin tai niiden osiin. Aliurakoitsijan tulee suorittaa kyseiset Muutostilaukset vasta kirjallisen Muutostilauksen saatuaan ja noudattaa edelleen Aliurakkasopimuksen määräyksiä. Kunkin Muutostilauksen arvo lisätään sitten Aliurakan hintaan tai vähennetään siitä asianmukaisesti kohdassa 5.2 määritellyllä tavalla. Muutostilauksessa voidaan esittää kuinka paljon Aikataulu lyhenee tai pitenee.

5.2 Muutostilauksella tehdyistä muutoksista tehtävät maksut tai hyvitykset lasketaan seuraavassa järjestyksessä: (i) Aliurakkasopimuksessa määritelty sovittu yksikköhinnasto, (ii) ABB-urakoitsijan ja Aliurakoitsijan välillä sovittu kiinteä kertamaksu, (iii) käytettyyn aikaan ja materiaaliin perustuen tai (iv) tarvittaessa yhdistelemällä näitä menetelmiä. Jos sovittu hinnasto ei kata kyseistä Muutostilauksista, ABB-urakoitsija määrittää lähinnän hinnastossa olevien samantapaisten tavaroiden hinnan perusteella ja lisää sen yksikköhintaluetteloon.

5.3 ABB-urakoitsijan kohtuullisessa ajassa pyytämät muutokset eivät saa viivästyttää Aliurakoitsijan velvoitteiden täyttämistä.

5.4 Jos Aliurakoitsija on sitä mieltä, että jokin ABB-urakoitsijan tekemä tilaus, pyyntö, teko tai puute vaatii Aliurakkasopimuksen muuttamista tai muodostaa sen muutoksen, Aliurakoitsijan on viiden (5) kalenteripäivän kuluessa kyseisestä tilauksesta, pyynnöstä, teosta tai poistosta toimitettava ABB-urakoitsijalle kirjallinen ehdotus kyseiseen muutokseen liittyvästä Muutostilauksesta. Aliurakoitsijalla ei ole oikeutta saada lisäkorvausta syntyneistä kustannuksista ja/tai käytetyistä ajasta, ellei ABB-urakoitsija tee Muutostilauksista Aliurakoitsijan ehdotuksen pohjalta ja Aliurakoitsija noudata tarkkaan tämän kohdan ilmoitusta koskevia määräyksiä.

5.5 Jos ABB-urakoitsija tai Asiakas haluaa Projektia varten suunniteltujen tavaroiden rakenteeseen muutoksia Projektin täydellisuuden ja toiminnallisuuden varmistamiseksi, nämä muutokset eivät muodosta Muutostilauksia ja niiden kustannukset kuuluvat Aliurakkasopimuksen hintaan. Näihin muutoksiin annetaan lisäaikaa vain sen verran kuin ABB-urakoitsija sitä Asiakkaalta saa. Lisäksi, jos ABB-urakoitsija tai Asiakas edellyttää käytettävän tiettyä ratkaisua, tämä ratkaisu ei muodosta Muutostilauksia, ja sitä on sovellettava ilman, että ABB-urakoitsijalle aiheutuu lisäkustannuksia, vaikka Aliurakoitsija olisi ennakoinut eri ratkaisua ja toimittanut sen.

5.6 Aliurakoitsija ei saa lykätä tai viivästyttää Muutostilauksen suorittamista erimielisyyden perusteella tai siksi, että se edellyttää Aliurakoitsijan hyväksyntää taikka sopimusta muutoksen arvosta ja/tai Aikataulun pidennyksestä.

6 TOIMITUS

6.1 Toimituksen on tapahduttava Aikataulun mukaisesti. Osittaista toimitusta ei hyväksytä, ellei ABB-urakoitsija ole sitä kirjallisesti vahvistanut tai pyytänyt.

6.2 Aliurakoitsijan on annettava ABB-urakoitsijan hyväksyttäväksi yksityiskohtainen suunnitelma (joka sisältää sovitut välietapit Aliurakkasopimuksessa sovitulla tavalla) Aliurakkasopimuksen suorittamisesta ja avustettava ABB-urakoitsijaa aikataulutus- ja suunnitteluprosessissa sekä tehtävä ABB-urakoitsijan kanssa yhteistyötä kaikissa Aliurakkasopimuksen aikataulutamiseen ja suunnitteluun liittyvissä asioissa.

6.3 Aliurakoitsijan on ilmoitettava viimeistään Aliurakkasopimuksen hyväksymisen yhteydessä lähetyksensä tullitariffinumerot ja kaikkien Projektia varten suunniteltujen tavaroiden alkuperämaat. Valvonnan alaisille Projektia varten suunnitelluille tavaroille on ilmoitettava vastaavat kansalliset vientivalvontanumerot ja USA:n vientimääräysten alaisille Projektia varten suunnitelluille tavaroille on ilmoitettava USA:n vientivalvonnan luokitusnumerot (ECCN-numerot) tai maanpuolustukseen liittyvien palveluiden vientiä koskevien säädösten (US International Traffic In Arms Regulations, ITAR)

mukaiset luokitusnumerot. Etuuskohteluun oikeuttavat alkuperäselvitykset sekä lähtömaan tai määränpäämaan vaatimat vaatimuksenmukaisuusilmoitukset ja merkinnät on annettava ilman pyyntöä, kun taas alkuperätoimitukset on esitettävä vain pyydettyinä.

6.4 Aliurakoitsijan on ilmoitettava ABB-urakoitsijalle kirjallisesti kymmenen (10) kalenteripäivää etukäteen jokaisesta Toimituksesta ja varmistettava, että kyseisen toimituksen mukana on lähetyslista, jossa on vähintään seuraavat tiedot (ellei ABB-urakoitsija toisin edellytä): Tilauksen numero, Tilauksen päiväys, pakkausten lukumäärä ja kunkin pakkauksen mitat, painot ja sisältö sekä osatoimituksen tapauksessa jälkitoimitukseen jäävä määrä.

6.5 Aliurakoitsijan (tai sen nimittämän rahdinkuljettajan) on toimitettava ABB-urakoitsijalle sen pyytämät vientiä/tuontia koskevat lisäasiakirjat yhdessä lähetyslistan kanssa.

6.6 Projektia varten suunniteltujen tavaroiden omistusoikeus siirtyy ABB-urakoitsijalle aikaisimpana seuraavista ajankohdista: (i) kun tavarat on lastattu Projektia varten suunniteltujen tavaroiden kuljetuksessa käytettävään kuljetusvälineeseen tai (ii) vähitellen, kun ABB-urakoitsija maksaa Projektia varten suunnitelluista tavaroista tai (iii) kun Asiakas vaatii ABB-urakoitsijalta omistusoikeuden siirtämistä Pääsopimuksen nojalla.

6.7 Heti kun ABB-urakoitsijan tai Aliurakoitsijan hankkimat materiaalit saapuvat Aliurakoitsijan tiloihin, Työmaalle tai muuhun paikkaan, jossa Projektia varten suunniteltuja tavaroita valmistetaan, Aliurakoitsijan on merkittävä ne tunnistenumeroilla ja ABB-urakoitsijan nimellä ja pidettävä ne mahdollisuuksien mukaan erillään muista tavaroista.

6.8 Ellei toisin pyydetä, Aliurakoitsijan on raportoitava Projektia varten suunniteltujen tavaroiden toimitustilanteesta ABB-urakoitsijalle vähintään kerran kuukaudessa tämän edellyttämällä tavalla. Raportissa on oltava lausuma Projektia varten suunniteltujen tavaroiden toimittamisesta ajallaan sekä ehdotettavat toimet prosessin nopeuttamiseksi, mikäli tarpeen. Raportti on toimitettava ABB-urakoitsijalle viiden (5) kalenteripäivän kuluessa raportoitavan kuukauden lopusta. Jos Projektia varten suunniteltujen tavaroiden tai niiden osan toimitustilanne on jäljessä Aikataulusta, Aliurakoitsijan on esitettävä kirjallinen toimintasuunnitelma tilanteen palauttamiseksi Aikataulun mukaisesti. Aliurakoitsijan on ABB-urakoitsijan pyynnöstä toimitettava tälle milloin tahansa kaikki tiedot Projektia varten suunniteltujen tavaroiden toimitustilanteesta. ABB-urakoitsijalla on oikeus pidättää Aliurakan mukaiset maksut, jos Aliurakoitsija ei toimita kaikkia raportteja.

7 TOIMITUSAIKA, VIIVÄSTYS

7.1 Jos Aliurakoitsija ei noudata Aikataulua, ABB-urakoitsija pidättää oikeuden ohjeistaa kirjallisesti Aliurakoitsijaa nopeuttamaan Aliurakan suorittamista. Aliurakoitsijan on ryhdyttävä tarvittaviin toimiin (ABB-urakoitsijan ohjeiden mukaisesti) toiminnan nopeuttamiseksi, jotta Projektia varten suunniteltujen tavaroiden tai niiden kyseessä olevan osan toimitus saataisiin valmiiksi ajoissa. Aliurakoitsijalla ei ole oikeutta mihinkään lisämaksuun toiminnan nopeuttamisesta Aikataulussa pysymiseksi. Aliurakoitsijan on ilmoitettava ABB-urakoitsijalle kaikista viivästyksistä ja niiden syistä kahdenkymmenen neljän (24) tunnin kuluessa ja tehtävä voitavansa kyseisen viivästyksen kustannusten tai seurausten minimoimiseksi tai pienentämiseksi.

7.2 Jos Aliurakoitsija ei toimita Projektia varten suunniteltuja tavaroita Aikataulun mukaisesti, Aliurakoitsijan on maksettava ABB-urakoitsijalle sopimussakkoa. Sopimussakkoa maksetaan Aliurakkasopimuksen mukaisesti. Aliurakoitsijan on maksettava sopimussakko sitä kirjallisesti vaadittaessa tai saatuaan ABB-urakoitsijalta laskun. ABB-urakoitsija voi vähentää sopimussakon Aliurakoitsijalle maksettavista tai maksettavaksi tulevista maksuista tai Aliurakoitsijan takauksista riippumatta muista perintäkeinoista. Tämän sopimussakon maksaminen ei vapauta Aliurakoitsijaa mistään sen Aliurakkasopimuksen mukaisista velvoitteista.

7.3 Jos Toimitus viivästyy niin, että ABB-urakoitsija on oikeutettu maksimimääräiseen sopimussakkoon, ja jos Projektia varten

suunniteltuja tavaroita ei vielä ole toimitettu, ABB-urakoitsija voi kirjallisesti vaatia Toimitusta lopullisen ja kohtuullisen, vähintään viikon pituiseen ajan kuluessa.

7.4 Jos Aliurakoitsija ei toimita tavaroita tämän lopullisen ajan kuluessa, eikä se johdu mistään olosuhteista, joista ABB-urakoitsija on vastuussa, ABB-urakoitsija pidättää oikeuden

7.4.1 purkaa Aliurakkasopimuksen kohdan 19 (Sopimuksen purkaminen) nojalla;

7.4.2 kieltäytyä vastaanottamasta Aliurakoitsijan myöhemmin toimittamia Projektia varten suunniteltuja tavaroita,

7.4.3 periä Aliurakoitsijalta takaisin kaikki ABB-urakoitsijalle kertyvät kustannukset tai kulut sen hankkiessa Projektia varten suunnitellut tavarat toiselta aliurakoitsijalta;

7.4.4 vaatia kohdan 7 mukaisen sopimussakon lisäksi korvausta niistä lisäkustannuksista, menetyksistä tai vahingoista, jotka ABB-urakoitsija on jollain tavalla kärsinyt ja joiden voidaan kohtuudella katsoa johtuvan siitä, että Aliurakoitsija ei ole noudattanut Aliurakkasopimusta.

7.5 ABB-urakoitsijalla on myös oikeus purkaa Aliurakkasopimus ilmoittamalla asiasta kirjallisesti Aliurakoitsijalle, jos on olosuhteiden perusteella selvää, että Toimitus viivästyy niin, että ABB-urakoitsija olisi kohdan 7 nojalla oikeutettu maksimimääräiseen sopimussakkoon.

8 PROJEKTIA VARTEN SUUNNITELTUIEN TAVAROIDEN TESTAUS JA HYVÄKSYNTÄ

8.1 Aliurakoitsijan on suoritettava Erityisehdoissa vaaditut testit sekä kaikki muut säädösten, lakien ja standardien edellyttämät tai ABB-urakoitsijan välttämättöminä pitämät testit sen todentamiseksi, että Projektia varten suunnitellut tavarat ovat Aliurakkasopimuksen mukaisia.

8.2 ABB-urakoitsijan ja/tai Asiakkaan nimeämällä henkilöllä on oikeus milloin tahansa Aliurakoitsijan työaikana ennen Toimitusta (i) tarkastaa Projektia varten suunnitellut tavarat ja Aliurakoitsijan valmistusyksiköt ilmoitettuaan siitä kohtuullisen ajoissa etukäteen ja/tai (ii) olla mukana Projektia varten suunniteltujen tavaroiden tai minkä tahansa niiden osien tai materiaalien tehdasteisteissä Erityisehdoissa edellytetyllä tavalla. Lisäksi ABB-urakoitsijalla ja/tai Asiakkaalla on oikeus tarkastaa ja/tai testata Projektia varten suunnitellut tavarat Työmaalla.

8.3 Jos ABB-urakoitsija on tällaisen tarkastuksen tai testauksen tulosten perusteella sitä mieltä, että Projektia varten suunnitellut tavarat eivät vastaa tai todennäköisesti eivät vastaa Aliurakkasopimusta, ABB-urakoitsijan on ilmoitettava asiasta Aliurakoitsijalle ja Aliurakoitsijan on välittömästi ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin varmistaakseen Aliurakkasopimuksen vaatimusten täytymisen. Lisäksi Aliurakoitsijan on omalla kustannuksellaan suoritettava tarvittavat lisätarkastukset tai -testit, joissa ABB-urakoitsijalla ja Asiakkaalla on oikeus olla läsnä. Aliurakoitsija vastaa ABB-urakoitsijan (ja Asiakkaan) Projektia varten suunniteltujen tavaroiden lisätarkastuksiin ja -testeihin osallistumisen kustannuksista.

8.4 Aliurakoitsijan on laadittava yksityiskohtainen luettelo kaikista testeistä ja liitettävä mukaan piirustus, josta selviää testijärjestely sekä testeissä käytettävä piirikaavio sekä niissä kaikki käytettävät kojeet ja laitteet ja testien arvioitu päivämäärä, ja toimitettava nämä ABB-urakoitsijalle viidentoista (15) kalenteripäivän kuluessa Aliurakkasopimuksen Voimaantulopäivästä. Aliurakoitsijan on järjestettävä kaikki kojeet, työvoima, materiaali sekä Projektia varten suunniteltujen tavaroiden tarkastamisen ja testeissä mukana olemisen edellyttämä apu.

8.5 Aliurakoitsijan on ilmoitettava vähintään neljä (4) viikkoa etukäteen ABB-urakoitsijalle kirjallisesti, milloin Projektia varten suunnitellut tavarat ovat valmiit sovituihin tarkastuksiin ja testeihin.

8.6 Kaikkien testien kustannukset on sisällytettävä Aliurakan hintaan.

8.7 Mikäli Projektia varten suunnitellut tavarat eivät läpäise testejä, Osapuolen on hyväksymistestien jälkeen laadittava ja allekirjoitettava pöytäkirja, johon merkitään kaikki oleelliset testitulokset sekä ne puutteet ja viat, joiden vuoksi ABB-urakoitsija ei voinut antaa Hyväksymistestitodistusta. Aliurakoitsijan on korjattava puutteet ja viat lyhyimmässä mahdollisessa ajassa tai ABB-urakoitsijan Projektia varten suunniteltujen tavaroiden viasta tekemässä ilmoituksessa esitettyyn päivämäärään mennessä.

8.8 ABB-urakoitsija antaa Hyväksymistestitodistuksen, kun Projektia varten suunnitellut tavarat ovat läpäisseet kaikki kyseeseen tulevat testit mukaan lukien mutta niihin rajoittumatta tehdastestit ja Aliurakoitsija on täyttänyt kaikki Aliurakkasopimuksen mukaiset velvoitteensa.

8.9 ABB-urakoitsija voi pelkästään oman harkintansa mukaan antaa Hyväksymistestitodistuksen ehdollisena hyväksyntänä tarkastuksen ja testausohjelman aikana havaituista puutteista ja vioista huolimatta. Tässä tapauksessa Hyväksymistestitodistuksessa on nimenomaisesti kuvattava sen ehdollinen luonne sekä kyseiset puutteet ja viat, ja Aliurakoitsijan on korjattava nämä puutteet ja viat mahdollisimman lyhyessä ajassa, joka tapauksessa kolmenkymmenen (30) kalenteripäivän kuluessa (ehdollisen) Hyväksymistestitodistuksen päiväyksestä. ABB-urakoitsija on oikeutettu pidättämään kaikki jäljellä olevat maksut, kunnes kaikki nämä puutteet ja viat on korjattu. Jos Aliurakoitsija ei korjaa niitä kolmenkymmenen (30) kalenteripäivän kuluessa, annettu (ehdollinen) Hyväksymistestitodistus mitätöityy ja ABB-urakoitsijalla on oikeus – sen vaikuttamatta mihinkään muihin oikeuksiin tai oikeussuojakeinoihin, joita sillä voi lain tai Aliurakkasopimuksen nojalla olla – (i) pitää korjaamatta jättämistä viivästyksenä ja (ii) vaatia maksua kaikista hallussaan olevista takauksista. Takuu-aika ei missään tapauksessa ala tällaisesta (ehdollisesta) Hyväksymistestitodistuksesta. Kun kaikki puutteet ja viat on korjattu, Hyväksymistestitodistus astuu voimaan.

8.10 ABB-urakoitsija antaa Lopullisen hyväksymistodistuksen, kun kaikki viat ja puutteet on korjattu, Aliurakoitsija on hoitanut kaikki Aliurakkasopimuksen mukaiset velvoitteensa ja takuu-aika on päättynyt.

8.11 ABB-urakoitsija voi pelkästään oman harkintansa mukaan antaa Lopullisen hyväksymistodistuksen ehdollisena hyväksyntänä tarkastuksen ja testausohjelman aikana havaituista puutteista ja vioista huolimatta. Tässä tapauksessa (ehdollisessa) Lopullisessa hyväksymistodistuksessa on nimenomaisesti kuvattava sen ehdollinen luonne sekä kyseiset puutteet ja viat, ja Aliurakoitsijan on korjattava nämä puutteet ja viat mahdollisimman lyhyessä ajassa, joka tapauksessa kolmenkymmenen (30) kalenteripäivän kuluessa (ehdollisen) Lopullisen hyväksymistodistuksen päiväyksestä. ABB-urakoitsija on oikeutettu pidättämään kaikki jäljellä olevat maksut, kunnes kaikki nämä puutteet ja viat on korjattu. Jos Aliurakoitsija ei korjaa niitä kolmenkymmenen (30) kalenteripäivän kuluessa, annettu (ehdollinen) Lopullinen hyväksymistodistus mitätöityy automaattisesti ja ABB-urakoitsijalla on oikeus – sen vaikuttamatta mihinkään muihin oikeuksiin tai oikeussuojakeinoihin, joita sillä voi lain tai Aliurakkasopimuksen nojalla olla – (i) pitää korjaamatta jättämistä viivästyksenä, (ii) saada korvaus kaikista näiden puutteiden ja vikojen aiheuttamista kustannuksista, vahingoista ja menetyksistä ja (iii) vaatia maksua kaikista hallussaan olevista takauksista. Kun kaikki puutteet ja viat on korjattu, Lopullinen hyväksymistodistus astuu voimaan.

8.12 Mitään muuta ABB-urakoitsijan tai sen edustajien antamaa todistusta, myöntymystä, hyväksyntää tai vastaanottodistusta kuin ABB-urakoitsijan valtuutettujen edustajien asianmukaisesti allekirjoittamaa Lopullista hyväksymistodistusta ei ole pidettävä Projektia varten suunniteltujen tavaroiden lopullisena hyväksyntänä ja vastaanottona, eivätkä ne vapautta Aliurakoitsijaa mistään sen Aliurakkasopimuksen mukaisista velvoitteista.

8.13 Aliurakoitsijalla on oltava käytettävissään ja Aliurakoitsijan on hankittava omalla kustannuksellaan riittävästi laitteita, työmiehiä ja palveluja saadakseen ABB-urakoitsijalta Hyväksymistestitodistuksen

ja Lopullisen hyväksymistodistuksen. Kaikki toimitusajan pidennykset edellyttävät Aliurakoitsijan kirjallista hakemusta (jossa selostetaan syyt siihen, ettei Aikataulussa pysytä) ja ABB-urakoitsijan kirjallista hyväksyntää.

8.14 Jos olosuhteet vaarantavat Projektia varten suunnitellut tavarat ja/tai Aliurakan asianmukaisen suorittamisen, ABB-urakoitsija voi ottaa haltuunsa minkä tahansa osan Projektia varten suunnitelluista tavaroista ennen Toimitusta ilman, että se vaikuttaa kummankaan Osapuolen Aliurakkasopimuksen mukaisiin velvoitteisiin. Tällainen haltuunotto ei muodosta Projektia varten suunniteltujen tavaroiden hyväksyntää eikä vapauta Aliurakoitsijaa mistään sen Aliurakkasopimuksen mukaisista velvoitteista ja vastuista.

8.15 ABB-urakoitsijan hyväksynnästä, tarkastuksista, testeistä tai pistokokeista huolimatta Aliurakoitsijalla säilyy täysi vastuu siitä, että Projektia varten suunnitellut tavarat ovat Aliurakkasopimuksen mukaisia. Edellä mainittua säännöstä sovelletaan riippumatta siitä, onko ABB-urakoitsija käyttänyt oikeuttaan suorittaa hyväksyntöjä, tarkastuksia, testejä ja/tai pistokokeita. Säännös ei myöskään rajoita Aliurakkasopimuksen mukaisia Aliurakoitsijan velvoitteita. Epäselvyyksien välttämiseksi todettakoon, että vaikka ABB-urakoitsija suorittaisi Projektia varten suunniteltujen tavaroiden hyväksyntöjä, tarkastuksia, testauksia tai pistokokeita, se ei vapauta Aliurakoitsijaa takuista tai vastuista tai millään tavoin rajoita niitä.

9 ALIURAKKASOPIMUKSEN KESKEYTTÄMINEN

9.1 ABB-urakoitsijalla on oikeus keskeyttää Aliurakkasopimuksen suorittaminen milloin tahansa, kun se on ABB-urakoitsijan kannalta sopivaa. Keskeytyksiä voi tulla yhteensä 90 kalenteripäivää ilman, että Aliurakoitsija on oikeutettu mihinkään korvaukseen. Jos keskeytys ylittää 90 kalenteripäivää, ABB-urakoitsija korvaa Aliurakoitsijalle tämän keskeytyksen aiheuttamat välittömät ja kohtuulliset kustannukset, kuten suojaamisesta, varastoinnista ja vakuuttamisesta aiheutuvat. Aliurakkasopimuksen tai sen kyseisen osan suorittamiseksi sovittua aikaa pidennetään keskeytystä vastaavasti.

9.2 Jos Aliurakkasopimuksen toteutus keskeytyy Asiakkaan vaatimuksesta, Aliurakoitsijalla on oikeus vain Aliurakkasopimuksen mukaiseen korvaukseen ja vain siltä osin kuin Asiakas sen maksaa.

9.3 Aliurakoitsijan on keskeytettävä Aliurakkasopimuksen tai sen minkä tahansa osan suorittaminen ja lykättävä Toimitusta siksi aikaa ja sillä tavalla kuin ABB-urakoitsija katsoo tarpeelliseksi (i) asianmukaisen työterveys-, työturvallisuus- ja ympäristöolojen saavuttamisen tai Aliurakan asianmukaisen suorittamisen takia tai (ii) Aliurakoitsijan laiminlyönnin vuoksi, missä tapauksessa Aliurakoitsijan on vastattava kaikista kustannuksista ja oltava korvausvelvollinen kyseisen keskeytyksen aiheuttamasta viivästyksestä.

9.4 Keskeytyksen ajaksi Aliurakoitsijan on asianmukaisesti suojattava, vakuutettava ja turvattava Projektia varten suunnitellut tavarat.

9.5 Aliurakoitsija on velvollinen tekemään kaikkensa minimoidakseen keskeytyksen seuraukset.

9.6 Aliurakoitsijalla ei ole oikeutta keskeyttää Aliurakan suorittamista.

10 YLIVOIMAINEN ESTE

10.1 Kumpikaan Osapuoli ei vastaa Aliurakkasopimuksen mukaisten velvoitteidensa hoitamisen viivästyisestä tai estymisestä, jos viivästyminen tai estyminen johtuu Ylivoimaisesta esteestä edellyttäen, että Ylivoimaiseen esteeseen vetoava Osapuoli ilmoittaa asiasta toiselle Osapuolelle viiden (5) kalenteripäivän kuluessa kyseisen Ylivoimaisen esteen ilmaantumisesta.

10.2 Ylivoimaisella esteellä tarkoitetaan jotain seuraavista tapahtumista edellyttäen, että ne ovat ennalta arvaamattomia eikä Ylivoimaiseen esteeseen vetoava Osapuoli voi niihin vaikuttaa ja että ne aiheuttavat sen, ettei kyseinen Osapuoli voi suorittaa Aliurakkasopimusta kokonaisuudessaan tai osittain tai viivästy sen

suorittamisessa: tulva, maanjäristys, tulivuorenpurkaus, sota (julistettu tai julistamaton) tai terrorismi.

10.3 Viivästynyt Osapuoli pitää toisen Osapuolen jatkuvasti ajan tasalla tilanteesta ja viivästysongelman ratkaisemiseen tähtäävistä toimista. Töissään viivästynyt osapuoli saa lopuksi vain lisäaikaa, ei rahallista korvausta viivästyksestä. Osapuolet sitoutuvat käyttämään kaikkia kohtuullisia keinoja Ylivoimaisesta esteestä johtuvien seurausten minimoimiseksi.

10.4 Mikäli Ylivoimaisen esteen aiheuttanut tapahtuma kestää yli kaksitoista (12) kalenteripäivää, Osapuolilla on oikeus purkaa Aliurakkasopimus välittömästi ja ilman korvausvastuuta ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle Osapuolelle.

11 TAKUU

11.1 Aliurakoitsija takaa, että

11.1.1 Projektia varten suunnitellut tavarat ovat Aliurakkasopimuksen mukaiset, mukaan lukien mutta niihin rajoittumatta Aliurakkasopimuksessa esitettyjen spesifikaatioiden mukaiset sekä hyvän suunnittelutavan mukaiset ja että niiden toiminnallisuus ja suorituskyky on Asiakkaan odotusten mukainen eivätkä niitä koske mitkään kolmansien osapuolten oikeudet, kuten immateriaalioikeudet;

11.1.2 Projektia varten suunnitellut tavarat sopivat niille aiottuun nimenomaiseen tarkoitukseen Projektissa riippumatta siitä, onko tarkoitus suoranaisesti tai välillisesti ilmaistu Aliurakoitsijalle Aliurakkasopimuksessa;

11.1.3 Projektia varten suunnitellut tavarat ovat toimitushetkellä uusia ja käyttämättömiä;

11.1.4 Projektia varten suunnitelluissa tavaroissa ei ole eikä niihin tule virheitä takuuajana; ja

11.1.5 Projektia varten suunnitellut tavarat täyttävät kohtien 3.1.1. ja 20 (Liiketoiminnan etiikka ja lainmukaisuus) vaatimukset.

11.2 Aliurakoitsija takaa, että sulautetussa ohjelmistossa ei ole piilotettuja tiedostoja, että se ei jäljennä, lähetä tai aktivoi itseään ilman sitä tietokonetta käyttävän henkilön ohjausta, johon se on asennettu, ja että se ei sisällä käyttöoikeuslisenssin aktivoivaa tai valtuuttavaa avainta/näppäintä tai muuta sähköisesti, mekaanisesti, ohjelmallisesti tai muulla tavoin toteutettua toimintoa, joka rajoittaa sulautetun ohjelmiston käyttöä, ja että kaikki sulautetut ohjelmistot kirjavat kaikki virheet toiminnot ja häiriöt online-periaatteella tarkasteltavissa olevaan lokitiedostoon.

11.3 Takuuajaksi on kolmekymmentäkuusi (36) kuukautta siitä, kun ABB-urakoitsija on saanut Ehdollisen hyväksymistodistuksen. Jos Ehdollista hyväksymistodistusta ei saada eikä se johdu Aliurakoitsijasta, takuuajaksi on neljäkymmentäkahdeksan (48) kuukautta kyseisten Projektia varten suunniteltujen tavaroiden Hyväksymistodistuksen päiväyksestä tai, mikäli tällaista Hyväksymistodistusta ei ole, neljäkymmentäkahdeksan (48) kuukautta Toimituksesta.

11.4 Jos takuehtoja rikotaan, koko kohdan 11.3 mukainen takuuajaksi alkaa uudestaan Asiakkaan ja/tai ABB-urakoitsijan ilmoittaessa kirjallisesti, etteivät Projektia varten suunnitellut tavarat enää ole viallisia. Kaikissa muissa tapauksissa takuuajaksi pidennetään ajalla, joka on kulunut siitä, kun ABB-urakoitsija ilmoitti Aliurakoitsijalle takuehtojen rikkomisesta, siihen, kun ABB-urakoitsija ilmoittaa Aliurakoitsijalle kirjallisesti, että rikkomus on onnistuneesti korjattu. Sama takuuajan pidennys koskee kaikkia muita Projektia varten suunniteltujen tavaroiden osia, joita ei vian tai vaurion vuoksi voida käyttää Projektin tarkoituksiin.

11.5 Aliurakoitsijan on kolmen (3) vuoden ajan takuuajan päättymisen jälkeen vastattava kaikista sellaisista Projektia varten suunniteltujen tavaroiden virheistä, joita ei ole suoritetuissa tarkastuksissa ja testeissä havaittu ja jotka eivät muuten käyneet ilmi ennen takuuajan päättymistä, mutta jotka johtuvat siitä, etteivät Projektia varten suunnitellut tavarat olleet Aliurakkasopimuksen mukaisia ennen takuuajan päättymistä (piilevät virheet), ja korjattava ne.

11.6 Aliurakoitsija siirtää ABB-urakoitsijalle kaikkien Projektia varten suunniteltuja tavaroita koskevien takuiden mukaiset oikeutensa, omistusoikeutensa ja intressinsä.

11.7 Jos tämän kohdan 11 mukaista takuuta ei noudateta, ABB-urakoitsijalla on oikeus ottaa käyttöön yksi tai useampia seuraavista oikeussuojakeinoista Aliurakoitsijan kustannuksella ja riskillä:

11.7.1 se voi antaa Aliurakoitsijalle mahdollisuuden suorittaa tarvittavat lisätyöt Aliurakkasopimuksen ehtojen täyttämiseksi kahdenkymmenen (20) kalenteripäivän kuluessa ABB-urakoitsijan ilmoituksesta. Jolleivät Osapuolet kirjallisesti muuta sovi, tällaiset korjaustyöt edellyttävät ABB-urakoitsijan hyväksyntää;

11.7.2 se voi tehdä (tai teettää kolmannella osapuolella) kaikki tarvittavat lisätyöt, jotta Projektia varten suunnitellut tavarat täyttävät Aliurakkasopimuksen ehdot;

11.7.3 se voi vaatia Aliurakoitsijaa välittömästi korjaamaan tai vaihtamaan Aliurakkasopimuksen mukaisiksi sellaiset Projektia varten suunnitellut tavarat, jotka eivät ole Aliurakkasopimuksen mukaisia. Aliurakoitsija vastaa kaikista kustannuksista, mukaan lukien mutta niihin rajoittumatta kuljetuksesta Työmaalle, purkamisesta, puhdistamisesta, päivityksistä, kokoonpanosta, asennuksesta, testauksesta, tarkastuksesta, vakuuttamisesta, valmiiksi saattamisesta ja hyväksynnästä aiheutuvat kustannukset, jotka liittyvät virheiden tai vaurioiden korjaamiseen. Tämä kattaa ajan Lopullisen hyväksymistodistuksen antamiseen saakka;

11.7.4 se voi kieltäytyä hyväksymästä enempiä Projektia varten suunniteltuja tavaroita luopumatta kuitenkaan Aliurakoitsijan korvausvastuusta liittyen virheellisiin Projektia varten suunniteltuihin tavaroihin, joista ABB-urakoitsija on oikeutettu hinnanalennukseen sen sijaan, että vaatisi niiden korjaamista, korvaamista tai poistamista. Tällöin annetaan Muutostilaus, jossa on oikeudenmukainen alennus Aliurakan hinnasta. Tällainen alennus tehdään riippumatta siitä, onko lopullinen maksu suoritettu vai ei;

11.7.5 se voi vaatia korvausta kustannuksista ja vahingoista, joita ABB-urakoitsija on saattanut kärsiä Aliurakoitsijan rikkomuksen tai laiminlyönnin seurauksena;

11.7.6 se voi purkaa Aliurakkasopimuksen kohdan 19.1 mukaisesti.

11.8 Nämä Aliurakkasopimuksen mukaiset ABB-urakoitsijan oikeudet ja oikeussuojakeinot ovat luonteeltaan kumulatiivisia, eivätkä ne sulje pois muita takuun tai lain perusteella olemassa olevia oikeuksia tai oikeussuojakeinoja.

12 SIJAANTULO-OIKEUS

Jos Aliurakoitsija (a) ei toimita Projektia varten suunniteltuja tavaroita tai jotain niiden osaa Aikataulun mukaisesti tai (b) ei toimita Projektia varten suunniteltuja tavaroita kaikkien Aliurakkasopimuksessa esitettyjen vaatimusten mukaisesti eikä seitsemän (7) kalenteripäivän kuluessa ABB-urakoitsijan kirjallisen huomautuksen saamisesta ryhdy tyydyttäviin (ABB-urakoitsijan kannalta hyväksyttäviin) toimiin alkaakseen korjata kyseistä laiminlyöntiä tai puutetta huolellisesti ja täsmällisesti, ABB-urakoitsija voi, sen vaikuttamatta mihinkään muihin oikeuksiin tai oikeussuojakeinoihin, joita sillä voi olla, ottaa Projektia varten suunnitellut tavarat (tai niiden oleellisen osan) pois Aliurakoitsijalta ja palkata muita aliurakoitsijoita tekemään Projektia varten suunnitellut tavarat (tai niiden oleellisen osan) valmiiksi tai tehdä sen itse omilla resursseillaan. Kaikki tällaiset työt tehdään Aliurakoitsijan riskillä ja kustannuksella. ABB-urakoitsijalla on oikeus ottaa haltuunsa kaikki Aliurakoitsijan tiloissa olevat valmistamattomat Projektia varten suunniteltujen tavaroiden osat ja käyttää kaikkia piirustuksia, Projektia varten suunniteltuihin tavaroihin liittyviä teknisiä tietoja, materiaaleja, laitteita ja muuta Aliurakoitsijan toimittamaa (tai toimitettavaksi aiottua) tai käyttämää omaisuutta ja käyttää sitä ABB-urakoitsijan parhaaksi katsomalla tavalla Projektia varten suunniteltujen tavaroiden valmiiksi tekemiseksi. Jos ABB-urakoitsijan kustannukset Projektia varten suunniteltujen tavaroiden valmiiksi tekemisestä tällä tavoin ovat suuremmat kuin Aliurakoitsijalle olisi pitänyt maksaa, jos se olisi tehnyt Projektia varten suunnitellut tavarat valmiiksi, Aliurakoitsijan on maksettava

erotus ABB-urakoitsijalle, tai se vähennetään Aliurakoitsijalle maksettavaksi tulevista summista tai nostetaan Aliurakoitsijan antamasta takauksesta.

13 HINNAT, MAKSUEHDOT, LASKUTUS

13.1 Aliurakan hinnan katsotaan kattavan sen, että Aliurakoitsija täyttää kaikki Aliurakkasopimuksen velvoitteet, ja sisältävän siinä määriteltyjen Projektia varten suunniteltujen tavaroiden kustannukset sekä kaikkien sellaisten tarvittavien asioiden kustannukset, mukaan lukien mutta niihin rajoittumatta maksut, verot, tullimaksut, kuljetus, voitto, katteet, lisenssit, luvat ja matkakulut riippumatta siitä, onko ne määritelty, jotka ovat välttämättömiä Projektia varten suunniteltujen tavaroiden valmiiksi tekemistä ja takuuta varten.

13.2 Aliurakkasopimuksessa esitetyt hinnat ovat kiinteitä, ellei Muutostilauksella toisin määrätä.

13.3 Maksuehdot ja käytettävät menettelyt määritellään Aliurakkasopimuksessa.

13.4 Aliurakoitsijan on esitettävä laskut, jotka ovat Aliurakoitsijaan ja ABB-urakoitsijaan sovellettavien paikallisten lakien, yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoikäntöjen ja Aliurakkasopimuksessa esitettyjen ABB-urakoitsijan vaatimusten mukaiset ja sisältävät vähintään seuraavat tiedot: Aliurakoitsijan nimi, osoite ja yhteyshenkilö sekä tämän yhteystiedot (puhelinnumero, sähköpostiosoite jne.), laskun päivämäärä, laskun numero, tilausnumero (sama kuin Tilauksessa), Aliurakoitsijan numero (sama kuin Tilauksessa), ABB-urakoitsijan osoite, toimituksen määrä, toimitettujen Projektia varten suunniteltujen tavaroiden erittely, hinta (laskun yhteissumma), valuutta, arvonlisäveron tai muun veron osuus, arvonlisäverotunniste tai muu verotunniste, valtuutetun taloudellisen toimijan (AEO-toimija) numero ja/tai valtuutetun viejän lupanumero ja/tai muu tullin tunnistenumero, mikäli se tulee kyseeseen.

13.5 Laskujen mukana on toimitettava ilmoitus pantti- ja pidätysoikeudesta luopumisesta, ja laskut on osoitettava ABB-urakoitsijalle Aliurakkasopimuksessa esitetyllä tavalla. Laskut on lähetettävä Aliurakkasopimuksessa esitettyyn osoitteeseen. Laskun esittäminen katsotaan Aliurakoitsijan vahvistukseksi siitä, ettei sillä ole mitään lisävaateita mahdollisesti aiemmin kirjallisesti esitettyjen lisäksi mistään, mikä on tapahtunut kyseisen laskun kattaman ajanjakson viimeiseen päivään mennessä, kyseinen päivä mukaan lukien.

13.6 Aliurakoitsijan on maksettava ajallaan kaikista laitteista ja työvoimasta, jota on käytetty Aliurakan suorittamiseen tai sen yhteydessä, jotta vältetään kaikki panttaus- tai pidätysoikeudet johonkin Projektia varten suunniteltujen tavaroiden ja/tai Projektin osaan. Jos joku näitä laitteita tai työvoimaa toimittanut henkilö tai kuka tahansa muu henkilö, joka esittää vaateen Aliurakoitsijan puolesta, välityksellä tai alaisuudessa, yrittää käyttää panttaus- tai pidätysoikeutta, Aliurakoitsijan on omalla kustannuksellaan viipymättä ryhdyttävä kaikkiin mahdollisesti tarvittaviin toimiin kyseisen panttaus- tai pidätysoikeuden vapauttamiseksi tai purkamiseksi. Aliurakoitsijan on ABB-urakoitsijan pyynnöstä annettava riittävä näyttö edellä esitetyn noudattamisesta. Vaihtoehtoisesti ABB-urakoitsija voi maksaa pantin vapauttamisesta ja pitää vastaavan summan Aliurakoitsijalta.

13.7 ABB-urakoitsijalla on oikeus pidättää Aliurakoitsijalle tarkoitettu maksu kokonaan tai osittain kun se ABB-urakoitsijan mielestä on välttämätöntä ABB-urakoitsijan suojaamiseksi menetyksiltä, jotka aiheutuvat Aliurakoitsijaa vastaan esitetyistä vaateista tai siitä, ettei Aliurakoitsija ole suorittanut asianmukaisia maksuja alihankkijoilleen tai työntekijöilleen tai maksanut veroja, jäsenmaksuja ja sosiaaliturvamaksuja. ABB-urakoitsija pidättää oikeuden kuitata vastaavan summan Aliurakoitsijalle maksettavasta maksusta tai olla maksamatta Projektia varten suunnitelluista tavaroista, joita ei ole toimitettu Aliurakkasopimuksen mukaisesti. Aliurakoitsija ei kuitenkaan saa kuitata maksettavistaan mitään summia, jotka ABB-urakoitsija on velkaa Aliurakoitsijalle, ellei ABB-urakoitsija ole sitä etukäteen kirjallisesti hyväksynyt.

13.8 Ellei kirjallisesti toisin sovita (tai ABB-urakoitsija kirjallisesti ohjeista), Aliurakoitsijan on jatkettava Projektia varten suunniteltujen tavaroiden ajallaan tapahtuvaa toimittamista ABB-urakoitsijan kanssa käytävän välimiesoikeudenkäynnin ja mahdollisen sen kanssa vireillä olevan riita-asian tai erimielisyyden aikana, mukaan lukien mutta niihin rajoittumatta riita-asiat tai erimielisyydet ABB-urakoitsijan tekemästä muuten Aliurakoitsijalle tulevien maksujen pidättämisestä.

14 VAKUUDET

14.1 Aliurakoitsijan on annettava Erityisehdoissa esitetyt takaukset viidentoista (15) kalenteripäivän kuluessa Aliurakkasopimuksen Voimaantulopäivästä. Takauksien on oltava ABB-urakoitsijan hyväksymien hyvämaineisten pankkien myöntämiä. Takauksien on oltava ehdottomia, peruuttamattomia ja first demand -tyyppisiä. Jos Aliurakoitsija ei anna näitä takauksia, ABB-urakoitsijalla on oikeus vaatia korvausta niistä kustannuksista ja vahingoista, joita sille on voinut aiheutua, koska Aliurakoitsija ei ole antanut takauksia. Tämä ei vaikuta ABB-urakoitsijan muihin oikeuksiin, joita sillä voi Aliurakkasopimuksen nojalla olla. ABB-urakoitsija voi hakea Aliurakoitsijalta lisävakuuksia, kuten emoyhtiön takausta tai pankkitakausta, liitteissä esitettyssä muodossa.

14.2 Takauksien on pysyttävä voimassa, kunnes ABB-urakoitsija antaa Lopullisen hyväksymistodistuksen. Jos on annettu ennakkomaksun takaus, sen on kuitenkin pysyttävä voimassa vain Hyväksymistodistuksen antamiseen saakka.

14.3 Jos Osapuolet sopivat korotetuista hinnoista, takauksen määrää on korotettava vastaavasti kahdenkymmenen (20) kalenteripäivän kuluessa siitä, kun ABB-urakoitsija kirjallisesti vahvisti hintojen korotuksen. Muussa tapauksessa vastaava summa vähennetään kustakin laskusta ja maksetaan vasta Lopullisen hyväksymistodistuksen antamisen yhteydessä.

14.4 Aliurakoitsija vastaa kaikista takauksiin liittyvistä kustannuksista.

15 DOKUMENTAATIO

15.1 Aliurakoitsijan on omalla kustannuksellaan

15.1.1 toimitettava Aliurakoitsijan dokumentaatio osana Projektia varten suunniteltuja tavaroita. Jos Aliurakoitsijan dokumentaation toimittaminen viivästyy, sitä pidetään Projektia varten suunniteltujen tavaroiden viivästyksenä, ja sen seuraukset ovat kohdassa 7 esitetyn mukaiset (Toimitusaika, Viivästys);

15.1.2 laadittava käännös englannin kieleen ja/tai mihin tahansa muuhun kieleen ABB-urakoitsijan niin vaatiessa;

15.1.3 välittömästi ABB-urakoitsijan tai Asiakkaan teknisen spesifikaation saatuaan huolellisesti tarkastettava kyseiset spesifikaatiot ja ilmoitettava välittömästi ABB-urakoitsijalle kaikista näistä spesifikaatioista löytyneistä virheistä, puutteista tai ristiriitaisuuksista. ABB-urakoitsija ei vastaa tai ole korvausvelvollinen sellaisten virheiden, puutteiden tai ristiriitaisuuksien kustannuksista, jotka Aliurakoitsijan olisi pitänyt tarkastuksessaan löytää;

15.1.4 toimitettava ABB-urakoitsijalle päivitetty versiot piirustuksista ("as-built") ja spesifikaatioista, joissa näkyvät kaikki Aliurakan suorittamisen aikana tehdyt muutokset ja modifikaatiot;

15.2 Jos sertifikaatteja tarvitaan, Aliurakoitsijan on toimitettava ne omalla kustannuksellaan. Nämä toimitukset on tehtävä ABB-urakoitsijan ohjeiden mukaisesti. Sertifikaatit on annettava ABB-urakoitsijan tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi, eikä Aliurakoitsija saa valmistaa tai toimittaa tällaisten sertifikaattien edustamia Projektia varten suunniteltuja tavaroita ilman kyseistä tarkastusta ja hyväksyntää. Sertifikaateissa on selvästi yksilöitävä sertifioidut Projektia varten suunnitellut tavarat, ja niissä on oltava vähintään seuraavat tiedot: Aliurakoitsijan nimi, sertifioinnin kohteen nimi, valmistajan nimi sekä viittaus asianomaiseen piirustukseen sekä teknisen spesifikaation osaan ja kappalenumeroon sen mukaan, mikä tulee kyseeseen.

15.3 Edellä esitetyt määräykset sekä ABB-urakoitsijan tarkastus ja hyväksyntä koskevat koko Aliurakoitsijan dokumentaatiota.

15.4 Aliurakoitsijalla ei ole oikeutta saada mitään korvausta ennen tällaista hyväksyntää tehdyistä Projektia varten suunnitelluista tavaroista siltä osin kun Projektia varten suunniteltuja tavaroita joudutaan modifioimaan ABB-urakoitsijan kommenttien seurauksena.

15.5 ABB-urakoitsijan on hyväksyttävä Alihankkijan dokumentaatio tai kommentoitava sitä Aliurakkasopimuksessa määritellyn ajan kuluessa dokumentaation vastaanottamisesta edellyttäen, että Aliurakoitsijan dokumentaatio on siinä tilassa, että ABB-urakoitsija kykenee päättämään, voiko toimitetun Aliurakoitsijan dokumentaation hyväksyä vai pitääkö sitä tarkistaa.

15.6 ABB-urakoitsijan kommentoima Aliurakoitsijan dokumentaatio on korjattava ja toimitettava uudelleen hyväksyttäväksi seitsemän (7) kalenteripäivän kuluessa siitä, kun Aliurakoitsija sai dokumentaatiota koskevat kommentit.

15.7 ABB-urakoitsijan tarkastukset ja hyväksynnät eivät muodosta yksityiskohtien, yleisen rakenteen, laskelmien, analyysien, testimenetelmien, sertifikaattien, Projektia varten suunniteltujen tavaroiden materiaalien tai muiden osien virallista ja lopullista hyväksyntää eivätkä vapauta Aliurakoitsijaa veloitteesta noudattaa sopimusveloitteitaan täysin. Projektia varten suunniteltujen tavaroiden lopullinen hyväksyntä tapahtuu vain antamalla Lopullinen hyväksymistodistus.

15.8 Kaikki ABB-urakoitsijan Aliurakoitsijalle toimittamat piirustukset ja asiakirjat pysyvät pelkästään ABB-urakoitsijan omaisuutena, eikä Aliurakoitsija saa käyttää niitä mihinkään muuhun tarkoitukseen kuin Aliurakkasopimuksen suorittamiseen. Näitä piirustuksia ja asiakirjoja ei saa kopioida, jäljentää tai lähettää kolmannelle osapuolelle kokonaan tai osittain ilman ABB-urakoitsijan etukäteen antamaa kirjallista lupaa. Kaikki ABB-urakoitsijan Aliurakoitsijalle toimittamat piirustukset ja asiakirjat on pyynnöstä palautettava ABB-urakoitsijalle.

15.9 Aliurakoitsijan on säilytettävä Aliurakoitsijan dokumentaatio vähintään kymmenen (10) vuotta Toimituksesta tai pidempään, mikäli sovellettava laki niin vaatii.

16 IMMATERIAALIOIKEUDET

16.1 Aliurakoitsija myöntää täten ABB-urakoitsijalle ja/tai Asiakkaalle tai sitoutuu huolehtimaan siitä, että ABB-urakoitsijalle ja/tai Asiakkaalle myönnetään jatkuva, peruuttamaton, siirrettävissä oleva, alilisensioitavissa oleva, ei-eksklusiivinen ja rojaltilvapaa lisenssi immateriaalioikeuksiin, jotka koskevat Projektia varten suunniteltuja tavaroita, mukaan lukien Aliurakoitsijan dokumentaatio ja mahdollinen sulautettu ohjelmisto.

16.2 Mikäli jotkin Projektia varten suunniteltuja tavaroita koskevat immateriaalioikeudet on siirrettävä Aliurakoitsijalta ABB-urakoitsijalle tai Asiakkaalle, tämän siirron ehdot on sovittava erikseen Erityisehdoissa.

16.3 Mikäli sulautettu ohjelmisto sisältää avoimen lähdekoodin ohjelmistoja tai käyttää niitä, Aliurakoitsijan on tarkasti määriteltävä kaikki sulautetun ohjelmiston sisältämät tai sen käyttämät avoimen lähdekoodin ohjelmistot ja ilmoitettava niistä ABB-urakoitsijalle kirjallisesti ennen Toimitusta. Mikäli ABB-urakoitsija ei hyväksy sulautetun ohjelmiston sisältämiä tai sen käyttämiä avoimen lähdekoodin ohjelmistojen osia, Aliurakoitsija sitoutuu vaihtamaan tai korvaamaan kyseiset sulautetun ohjelmiston sisältämät tai sen käyttämät osat.

17 VASTUU JA KORVAUSVELVOLLISUUS

17.1 Aliurakoitsijan on suojattava ABB-urakoitsijaa ja Asiakasta kaikilta korvausvelvollisuuksilta, menetyksiltä, vahingoilta, vaurioilta, kustannuksilta, toimilta, oikeustoimilta, vaateilta, vaatimuksilta, veloituksilta tai mililtä tahansa kuluilta, jotka aiheutuvat Aliurakoitsijan tai jonkin sen alihankkijan työntekijän kuolemasta tai muusta henkilövahingosta.

17.2 Vaikuttamatta sovellettavan pakottavan lain tulkintaan tai mikäli Osapuolten kesken ei ole toisin sovittu, Aliurakoitsijan on korvattava ABB-urakoitsijalle ja Asiakkaalle kaikki korvausvelvollisuudet, menetykset, vahingot, vauriot, kustannukset, toimet, oikeustoimet, vaateet, vaatimukset, veloitukset tai mitkä tahansa kulut, jotka aiheutuvat Aliurakkasopimuksen ja/tai Projektia varten suunniteltujen tavaroiden tekemisestä tai liittyvät niihin tai suojattava ABB-urakoitsijaa ja Asiakasta niiltä. Ne voivat aiheutua siitä, että (i) Aliurakoitsija rikkoo Aliurakkasopimusta tai (ii) kolmannen osapuolen (Aliurakoitsijan työntekijät mukaan lukien) ABB-urakoitsijalle Projektia varten suunniteltujen tavaroiden yhteydessä esittämästä vaateesta siltä osin kuin kyseinen korvausvelvollisuus, menetys, vahinko, vaurio, kustannus tai kulu aiheutui Aliurakoitsijan toimista tai laiminlyönneistä ja/tai Projektia varten suunnitelluista tavaroista.

17.3 Mikäli Projektia varten suunnitellut tavarat aiheuttavat kolmannen osapuolen immateriaalioikeuksien loukkauksen tai niihin liittyy sellainen,

17.3.1 Aliurakoitsijan on maksettava ABB-urakoitsijalle ja Asiakkaalle kaikista korvausvelvollisuuksista, menetyksistä, vahingoista, vaurioista, kustannuksista ja kuluista (mukaan lukien mutta rajoittumatta niihin kaikki välittömät, välilliset tai epäsuorat menetykset, tulojen ja maineen menetykset sekä korot, sakot, oikeudenkäyntikulut ja muut asiantuntijapalveluja koskevat kulut), jotka johtuvat tästä rikkomuksesta. Tämä velvoite ei rajoita ABB-urakoitsijan tai Asiakkaan muita oikeuksia korvauksiin;

17.3.2 Vaikuttamatta ABB-urakoitsijan Aliurakkasopimuksen mukaisiin oikeuksiin Aliurakoitsijan on omalla kustannuksellaan ABB-urakoitsijan huomautuksesta (i) hankittava ABB-urakoitsijalle oikeus jatkaa Projektia varten suunniteltujen tavaroiden käyttöä; (ii) modifioitava Projektia varten suunniteltuja tavaroita niin, etteivät ne enää loukkaa mainittuja oikeuksia; tai (iii) korvattava Projektia varten suunnitellut tavarat sellaisilla Projektia varten suunnitelluilla tavaroilla, jotka eivät loukkaa mainittuja oikeuksia.

17.4 Aliurakoitsija vastaa kaikkien alihankkijoidensa, edustajiensa, avustajiensa tai työmiestensä toimista, laiminlyönneistä, huolimattomuudesta tai velvoitteista ikään kuin ne olisivat Aliurakoitsijan omia toimia, laiminlyönnejä, huolimattomuutta tai velvoitteita.

17.5 ABB-urakoitsija pidättää oikeuden kuitata kaikki Aliurakasta johtuvat korvausvaateet jäljellä olevista Aliurakoitsijalle maksettavista summista.

17.6 Kaikkien korvausveloitteiden kohdalla Aliurakoitsijan on omalla kustannuksellaan puolustettava ABB-urakoitsijaa ja/tai Asiakasta ABB-urakoitsijan pyynnöstä kaikkia kolmannen osapuolen vaateita vastaan.

18 VAKUUTUKSET

18.1 Aliurakoitsijan on omalla kustannuksellaan pidettävä Lopullisen hyväksymistodistuksen antamiseen saakka ja Erityisehdoissa määritellyllä tavalla voimassa seuraavia vakuutuksia ABB-urakoitsijan hyväksymässä hyvämaineisessa vakuutusyhtiössä: kuljetusvakuutus, yleinen vastuuvakuutus, työntekijöiden lakisääteinen tapaturmavakuutus / työnantajan vastuuvakuutus.

18.2 Kaikkiin vakuutuskirjoihin on merkittävä myös ABB-urakoitsija vakuutetuksi ja luovuttava vakuuttajan regressiooikeudesta ABB-urakoitsijaa kohtaan. Kaikki vakuutuskirjat ja regressiooikeudesta luopumiset on myös ABB-urakoitsijan pyynnöstä laajennettava koskemaan samalla tavoin Asiakasta. Aliurakoitsijan on viimeistään Voimaantulopäivänä toimitettava ABB-urakoitsijalle mainitut vakuutuskirjat kattavat vakuutustodistukset sekä vahvistus vakuutusmaksujen maksamisesta. Aliurakoitsijan on myös ABB-urakoitsijan pyynnöstä annettava tälle kopiot vakuutuskirjoista.

18.3 Mikäli tapahtuu kohdan 18 mukaisen vakuutusturvan kattamia menetyksiä ja vahinkoja, Aliurakoitsija vastaa kaikista omavastuista.

18.4 Aliurakoitsijan on ilmoitettava ABB-urakoitsijalle kolmenkymmenen (30) kalenteripäivän kuluessa kaikista vakuutusten

peruutuksista, uusimatta jättämisistä tai olennaisista ehtojen muutoksista.

18.5 Kaikki Aliurakoitsijan vakuutukset (lukuun ottamatta työntekijöiden lakisääteistä tapaturmavakuutusta / työnantajan vastuuvakuutusta) katsotaan ensisijaisiksi vakuutuksiksi, eivätkä Aliurakoitsijan vakuuttajat saa vedota mihinkään ABB-urakoitsijan vakuutukseen vaatimalla sitä auttamaan korvauksessa tai osallistumaan siihen auttamisvelvoitteen, samanaikaisuuden, kaksinkertaisen vakuuttamisen tai muun syyn nojalla.

18.6 Jos Aliurakoitsija ei toimita vakuutustodistuksia ja pidä voimassa vakuutusturvaa kohdan 18 mukaisesti, ABB-urakoitsijalla on oikeus hankkia vastaava vakuutusturva Aliurakoitsijan yksinomaisella kustannuksella.

18.7 Kaikki Aliurakoitsijan saamat vakuutuskorvaukset on käytettävä Projektia varten suunniteltujen tavaroiden korvaamiseen ja/tai kunnostamiseen.

18.8 Mikään tämän kohdan 18 määräyksistä ei vapauta Aliurakoitsijaa mistään Aliurakkasopimuksen mukaisesta korvausvastuusta tai mistään sen velvoitteista korvata kaikki Projektia varten suunnitelluille tavaroille aiheutuneet menetykset ja vahingot. Vakuutussummaa ei myöskään voida pitää vastuunrajoituksena.

19 SOPIMUKSEN PURKAMINEN

19.1 Vaikuttamatta mihinkään muihin ABB-urakoitsijan oikeuksiin tai oikeussuojakeinoihin, joihin se on oikeutettu, ABB-urakoitsija voi purkaa Aliurakkasopimuksen, mikäli

19.1.1 Aliurakoitsija ei hoida Aliurakkasopimuksen mukaisia velvoitteitaan eikä korjaa tätä rikkomustaan kymmenen (10) kalenteripäivän kuluessa (ellei Aliurakkasopimuksessa muuta todeta) saatuaan ABB-urakoitsijan kirjallisen huomautuksen, jossa korjaamista vaadittiin; tai

19.1.2 Aliurakoitsijan maksaman sopimussakon maksimimäärä on kohdan 7.3 mukaisesti saavutettu tai jos kohdan 7.5 mukaisesti on olosuhteiden perusteella selvää, että Toimitus viivästyy niin, että ABB-urakoitsija olisi oikeutettu maksimimääräiseen sopimussakkoon; tai

19.1.3 Aliurakoitsija ei ABB-urakoitsijan vaatimuksesta huolimatta anna asianmukaista vakuutusta Aliurakoitsijan tulevista suorituksista, kun ABB-urakoitsija yksin arvioi kyseisen vakuutuksen asianmukaisuuden; tai

19.1.4 Aliurakoitsijan taloudellinen tai muu tilanne heikkenee, niin että (rajoittumatta näihin):

- Aliurakoitsija tulee maksukyvyttömäksi; tai
- Aliurakoitsija asetetaan selvitystilaan; tai
- toimivaltaiselle tuomioistuimelle jätetään hakemus pesänselvittäjän nimittämisestä Aliurakoitsijalle; tai
- Aliurakoitsija sopii velkojiansa kanssa jostain järjestelystä tai akordista tai hakee toimivaltaiselta tuomioistuimelta jotain suojaa velkojiltaan; tai

19.1.5 Aliurakoitsija lopettaa tai uhkaa lopettaa, joko vapaaehtoisesti tai pakon edessä, merkittävän osan liiketoimintaansa, millä on tai tulee olemaan haitallinen vaikutus Aliurakoitsijan kykyyn hoitaa Aliurakkasopimuksen mukaiset velvoitteensa; tai

19.1.6 jokin Aliurakoitsijan Aliurakkasopimuksessa esittämä lausunto tai takuu ei ole totta tai täsmällinen ja jos tämän totuudellisuuden tai täsmällisyyden puutteella voidaan kohtuudella odottaa olevan haitallinen vaikutus ABB-urakoitsijalle ja jos tilannetta ei korjata kymmenen (10) kalenteripäivän kuluessa siitä, kun asiasta kirjallisesti huomautettiin; tai

19.1.7 määräysvalta Aliurakoitsijassa vaihtuu.

19.2 Kohdan 19.1 mukaisen purun yhteydessä ABB-urakoitsijalla on oikeus vaatia takaisin kaikki Aliurakoitsijalle Aliurakkasopimuksen nojalla maksamansa rahasummat ja vaatia korvausta kaikista kustannuksista, menetyksistä tai vahingoista, jotka ovat jollain tavalla syntyneet kyseisen purun yhteydessä. Aliurakoitsijan on omalla kustannuksellaan pikaisesti poistettava

Työmaalta kaikki Projektia varten suunniteltujen tavaroiden osat, jotka ovat viallisia tai eivät muuten ole Aliurakkasopimuksen mukaisia ja joita ei ole korjattu, ellei ABB-urakoitsija luovu niiden poistamista koskevasta vaatimuksesta.

19.3 Jos Aliurakoitsija ei ryhdy poistamaan viallisia tai sopimuksen vastaisia Projektia varten suunniteltuja tavaroita tai vastaavia osia välittömästi ABB-urakoitsijan kirjallisen ilmoituksen saatuaan, ABB-urakoitsija voi poistaa ja varastoida (tai pyytää kolmatta osapuolta poistamaan ja varastoimaan) ne Aliurakoitsijan kustannuksella. Jos Aliurakoitsija ei maksa tällaisen poistamisen ja varastoinnin kustannuksia kymmenen (10) kalenteripäivän kuluessa sen jälkeen, ABB-urakoitsija voi annettuaan kymmenen (10) seuraavan kalenteripäivän jälkeen kirjallisen ilmoituksen myydä kyseiset tavarat huutokaupalla tai yksityisellä kaupalla ja tilittää myynnistä saadut nettotulot vähennettyään myynnin kulut ja muut Aliurakoitsijan maksettavaksi kuuluneet kulut. Jos nämä myynnistä saadut rahat eivät kata myynnin kustannuksia ja muita Aliurakoitsijan maksettavaksi kuuluneita kuluja, erotus veloitetaan Aliurakoitsijalta. Jos sillä hetkellä tai sen jälkeen Aliurakoitsijalle maksettavat maksut eivät kata kyseistä summaa, Aliurakoitsijan on maksettava erotus ABB-urakoitsijalle.

19.4 Kohdan 19.1 mukaisen purun yhteydessä ABB-urakoitsija voi tehdä Aliurakan valmiiksi tai palkata muita toimittajia tekemään Aliurakan valmiiksi. Kaikki tällaiset työt tehdään Aliurakoitsijan riskillä ja kustannuksella. ABB-urakoitsijalla on oikeus ottaa haltuunsa kaikki Aliurakoitsijan tiloissa ja/tai Työmaalla olevat Projektia varten suunniteltujen tavaroiden valmistumattomat osat ja käyttää Aliurakoitsijan koko dokumentaatiota, Aliurakoitsijan kaikkia laitteita ja muuta Aliurakoitsijan toimittamaa (tai toimittamaksi aiottua) tai käyttämää omaisuutta ja käyttää sitä ABB-urakoitsijan parhaaksi katsomalla tavalla Projektia varten suunniteltujen tavaroiden valmiiksi tekemiseksi. Jos ABB-urakoitsijan kustannukset Projektia varten suunniteltujen tavaroiden valmiiksi tekemisestä tällä tavoin ovat suuremmat kuin Aliurakoitsijalle olisi pitänyt maksaa, jos se olisi tehnyt Projektia varten suunnitellut tavarat valmiiksi, Aliurakoitsijan on maksettava erotus ABB-urakoitsijalle, tai se vähennetään Aliurakoitsijalle maksettavaksi tulevista summista tai otetaan jostain Aliurakoitsijan antamasta takauksesta.

19.5 ABB-urakoitsijalla on oikeus purkaa välittömästi Aliurakkasopimus tai sen osia ilman syytä milloin tahansa oman yksinomaisen harkintansa mukaan ilmoittamalla asiasta kirjallisesti Aliurakoitsijalle. Tällaisen purkuilmoituksen saatuaan Aliurakoitsijan on lopetettava kaikki Aliurakkasopimuksen mukainen Projektia varten suunniteltujen tavaroiden tekeminen, ellei ABB-urakoitsija muuta määrää. ABB-urakoitsija maksaa Aliurakoitsijalle valmiiksi tehdyt Projektia varten suunnitellut tavarat sekä Projektia varten suunniteltuja tavaroita varten ennen purkamista ostetut materiaalit, joiden Toimitus ABB-urakoitsijan on lain mukaan otettava vastaan ja joita Aliurakoitsija ei voi käyttää mihinkään muihin tarkoituksiin (nämä materiaalit siirtyvät ABB-urakoitsijan omistukseen, kun ABB-urakoitsija maksaa ne), sekä muut todennetut ja välittömät Aliurakkasopimuksen päättymisen aiheuttamat lisäkustannukset. ABB-urakoitsijan Aliurakoitsijalle maksama summa ei kuitenkaan missään tapauksessa saa ylittää Erityisehdoissa esitettyjä kokonaiskustannuksia tai ellei sellaisia ole esitetty, ABB-urakoitsijan Aliurakkasopimuksen mukaisesti maksettavaksi tulevaa summaa purkuhetkellä. Aliurakoitsijalla ei ole oikeutta vaatia muuta korvausta tällaisesta purusta. Saamatta jääneiden voittojen menetystä koskevia korvausvaatimuksia ei hyväksytä.

19.6 Jos Pääsopimus päättyy muista kuin Aliurakoitsijan suorituksiin liittyvästä syytä ja jos ABB-urakoitsija sen tuloksena purkaa Aliurakkasopimuksen, Aliurakoitsijalle maksettavan korvauksen tulee vastata Asiakkaan ABB-urakoitsijalle Aliurakkasopimuksen vastaavasta osasta maksamaa korvausta.

19.7 Jos Aliurakkasopimus puretaan, Aliurakoitsijan on välittömästi toimitettava ABB-urakoitsijalle kaikki ABB-urakoitsijan Aliurakoitsijalle Aliurakkasopimuksen suorittamista varten antamat

tiedot ja asiakirjat ja niiden kopiot. Aliurakoitsijan on vakuutettava ABB-urakoitsijalle, ettei Aliurakoitsijan haltuun ole jäänyt näitä kopioita näistä tiedoista tai asiakirjoista.

19.8 Jos Aliurakkasopimus puretaan, Aliurakoitsijan on välittömästi toimitettava ABB-urakoitsijalle kaikki spesifikaatiot, ohjelmat ja muut tiedot sekä Projektia varten suunniteltuja tavaroita koskeva Aliurakoitsijan dokumentaatio riippumatta siitä, missä muodossa se purkuhetkellä on, sekä siitä, onko se valmis vai ei.

19.9 Aliurakkasopimuksen päättyminen, tapahtuipa se mistä syystä tahansa, ei vaikuta Osapuolille päättymishetken mennessä kertyneisiin oikeuksiin tai minkään sellaisen sopimuskohdan voimassaoloon, jonka on nimenomaisesti tai epäsuorasti todettu jäävän voimaan päättymisen jälkeenkin.

20 LIIKETOIMINNAN ETIIKKA JA LAINMUKAISUUS

20.1 Aliurakoitsijan on tehtävä Projektia varten suunnitellut tavarat noudattaen kaikkia kyseeseen tulevia lakeja, asetuksia, sääntöjä, säädöksiä sekä menettelysäännöksiä, ohjeita ja muita valtioon tai viranomaisen asiaa koskevia vaatimuksia. Mikäli säännökset eivät ole luonteeltaan sitovia vaan neuvoa-antavia, Aliurakoitsijan on noudatettava asianmukaisen toimialan yleisesti hyväksytyjä parhaita käytäntöjä.

20.2 Aliurakoitsijan on noudatettava ABB:n luettelossa kielletyistä ja rajoitetuista aineista (ABB Lists of Prohibited and Restricted Substances) esitettyjä vaatimuksia sekä konfliktimineraaleja koskevia raportointi- ja muita vaatimuksia, jotka ovat saatavissa osoitteesta www.abb.com – **Supplying – Material Compliance** tai muista lähteistä, ja Aliurakoitsijan on pyynnöstä toimitettava ABB-urakoitsijalle vastaavat asiakirjat, todistukset ja lausunnot. Kaikkia Aliurakoitsijan ABB-urakoitsijalle esittämiä lausumia (sekä välittömästi tai välillisesti, esim. ABB-urakoitsijan rekisteröinti- ja esihyväksyntäjärjestelmän kautta esitettyjä), jotka koskevat Projektia varten suunniteltuja tavaroita tai niiden yhteydessä käytettyjä materiaaleja, on pidettävä Aliurakkasopimuksen puitteissa esitettyinä.

20.3 Aliurakoitsija vakuuttaa ja takaa, että se tuntee ja sitoutuu noudattamaan, nyt ja tulevaisuudessa, kaikkia sovellettavia tuontia ja vientiä koskevia lakeja, asetuksia, määräyksiä ja menettelytapoja. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että Aliurakoitsija varmistaa saavansa kaikki tarvittavat luvat, tuonti- ja vientilisenssit ja erivapaudet, tekee kaikki tarvittavat asianmukaiset hakemukset oikeille viranomaisille ja/tai antaa kaikki tiedonannot ja ilmoitukset, jotka liittyvät palvelujen toimittamiseen, tuotteiden, laitteistojen, teknologian tai ohjelmistojen luovuttamiseen tai siirtämiseen muille kuin USA:n kansalaisille USA:ssa tai sen ulkopuolella, sellaisen teknologian ja ohjelmistojen luovuttamiseen tai siirtämiseen, jossa on alkuperältään USA:laista sisältöä tai joka on johdettu alkuperältään USA:laisista ohjelmistoista tai teknologioista.

20.4 Mikään Projektia varten suunniteltuihin tavaroihin sisältyvä tai Projektia varten suunnitelluissa tavaroissa käytettävä materiaali tai laite ei saa olla peräisin yhtiöltä tai maasta, joka on mukana jossain saartoluettelossa, jonka on julkaissut sen maan viranomainen, jossa Projektia varten suunniteltuja tavaroita on tarkoitus käyttää, tai viranomainen, jolla muuten on vaikutusvaltaa Projektia varten suunniteltujen tavaroiden osan muodostavan laitteen ja materiaalin osalta. Jos Projektia varten suunnitellut tavarat ovat tai tulevat olemaan vientirajoitusten alaisia, Alihankkijan on pikaisesti ilmoitettava ABB-urakoitsijalle kirjallisesti näiden rajoitusten tarkemmat tiedot.

20.5 Osapuolet takaavat, että kumpikaan ei suoraan tai välillisesti suorita maksuja tai anna lahjoja tai muita sitoumuksia asiakkailleen, viranomaisille tai toisen Osapuolen agenteille, johtajille tai työntekijöille taikka kolmansille tahoille sovellettavan lainsäädännön (mukaanlukien USA:n ”Foreign Corrupt Practices Act” sekä soveltuvin osin lainsäädäntö, jonka OECD:n ulkomaisten virkamiesten lahjonnan kieltävän yleissopimuksen allekirjoittajat ja jäsenvaltiot ovat voimaansattaneet) vastaisesti, ja että ne eivät ole

tietoisia, että toinen Osapuoli tai joku kolmas tekisi niin. Lisäksi Osapuolet takaavat noudattavansa kaikkia soveltuvia lahjontaa ja korruptiota koskevia lakeja, asetuksia, määräyksiä ja sääntöjä. Mikään Aliurakkasopimuksessa sovittu ei missään tapauksessa muodosta osapuolille tai näiden Konserniyhtiöille velvollisuutta korvata toiselle osapuolelle tällaisia annettuja tai luvattuja vastikkeita.

20.6 Aliurakoitsija hyväksyy ja vahvistaa vastaanottaneensa kappaleen ABB:n Code of Conductista ja ABB:n Supplier Code of Conductista tai että sille on kerrottu, kuinka ne löytyvät verkosta www.abb.com/Integrity. Aliurakoitsijalla on velvollisuus hoitaa ja se sitoutuu hoitamaan kaikki sopimusvelvoitteensa ABB:n Code of Conduct -ohjeiden mukaisesti, mukaan lukien mutta niihin rajoittumatta kaikki niissä esitetyt työsuhteita, työterveyttä, työturvallisuutta ja ympäristöä koskevat vaatimukset.

20.7 ABB on perustanut seuraavat raportointikanavat, joissa Aliurakoitsija ja sen työntekijät voivat ilmoittaa sovellettavien lakien, käytäntöjen tai menettelynormien epäillyistä rikkomuksista: Verkkoportaali: www.abb.com/Integrity – **Reporting Channels**; puhelinnumero ja sähköpostiosoite: esitetty tässä verkkoportaalissa.

20.8 Kaikki tässä kohdassa 20 esitettyjen velvoitteiden laiminlyönnit katsotaan Aliurakkasopimuksen olennaisiksi rikkomuksiksi. Osapuolen olennainen rikkomus oikeuttaa toisen Osapuolen purkamaan Aliurakkasopimuksen välittömästi ilman, että se vaikuttaa mihinkään kyseisen Aliurakkasopimuksen tai sovellettavan lain mukaisiin muihin oikeuksiin tai oikeusturvakeinoihin.

20.9 Huolimatta mistään Aliurakkasopimuksen vastakkaisesta säännöksestä Aliurakoitsijan on rajoituksetta suojattava ABB-urakoitsijaa kaikilta korvausvastuulta, vaatimuksilta, prosesseilta, oikeustoimilta, sakoilta, menetyksiltä, kustannuksilta tai vahingoilta, jotka aiheutuvat edellä mainittujen velvoitteiden rikkomisesta ja Aliurakkasopimuksen purkamisesta tai liittyvät niihin tai aiheutuvat Aliurakoitsijan salaamista vientirajoituksista. Jos vientirajoitukset koskevat vain sitä, että ABB-urakoitsija käyttää Projektia varten suunniteltuja tavaroita, tässä mainittua sitoumusta sovelletaan vain siltä osin kuin Aliurakoitsija tiesi tai sen olisi pitänyt tietää kyseisestä käytöstä.

21 SOPIMUKSEN SIIRTO JA ALIHANKINTA

21.1 Aliurakoitsija ei saa siirtää tai alihankkia Aliurakkasopimusta tai sen osia (mukaan lukien kaikki ABB-urakoitsijalta olevat rahamääräiset saatavat) ilman ABB-urakoitsijan etukäteen antamaa kirjallista suostumusta.

21.2 ABB-urakoitsija voi milloin tahansa siirtää kolmannelle kaikki tai osan Aliurakkasopimuksen mukaisista oikeuksistaan ja velvoitteistaan.

22 ILMOITUKSET JA TIEDONKULKU

Ellei muuta ole sovittu, kaikki ilmoitukset on tehtävä Aliurakkasopimuksen kielellä ja toimittamalla ne Aliurakkasopimuksessa mainittuun asianomaisen Osapuolen osoitteeseen tai muuhun kyseisen Osapuolen kirjallisesti kyseistä tarkoitusta varten ilmoittamaan osoitteeseen rekisteröitynä kirjeenä, kuriiripostina, faksilla tai sähköpostitse. Erityisesti jos ilmoitus toimitetaan sähköpostitse tai faksilla, ilmoituksen vastaanottajan on toimitettava lähettäjälle kirjallinen vahvistus ilmoituksen vastaanotosta. Automaattisia sähköisiä vastaanottoilmoituksia ei missään tilanteessa voida pitää vahvistuksena ilmoituksen vastaanotosta. Sähköinen allekirjoitus ei ole pätevä, paitsi jos Osapuolten valtuutetut edustajat ovat kirjallisesti muuta sopineet.

23 OIKEUKSISTA LUOPUMINEN

Se, että jonkin näiden ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat -ehtojen tai Aliurakkasopimuksen kohdan noudattamista ei jossain tapauksessa tai jonkin ajanjakson aikana vaadita, ei tarkoita kyseisestä kohdasta luopumista eikä sillä ole vaikutusta oikeuteen myöhemmin vaatia kyseisen kohdan tai muiden sopimuskohtien noudattamista.

24 SOVELLETTAVA LAKI JA RIITAJEN RATKAISU

24.1 Aliurakkasopimukseen sovelletaan ABB-urakoitsijan rekisteröintimaan lakia – ja sitä tulkitaan kyseisen lain mukaisesti kuitenkin siten, että lainvalintasääntöjä sekä YK:n yleissopimusta kansainvälistä tavaran kauppaa koskevista sopimuksista ei sovelleta.

24.2 Sellaisten yhden maan sisäisten riita-asioiden osalta, joissa ABB-urakoitsijan ja Aliurakoitsijan rekisteröintimaa on sama, kaikki Aliurakkasopimuksesta johtuvat tai siihen liittyvät kiistat ja erimielisyydet, mukaan lukien sen olemassaoloa, pätevyyttä ja purkamista taikka Aliurakkasopimuksen nojalla syntyneitä sopimussuhteita koskevat kiistat, on vietävä ABB-urakoitsijan rekisteröintipaikkakunnan toimivaltaisen tuomioistuimen ratkaistavaksi, elleivät Osapuolet ole kirjallisesti sopineet, että kiista ratkaistaan jossain toisessa tuomioistuimessa tai välimiesmenettelyssä.

24.3 Elleivät Osapuolet ole kirjallisesti toisin sopineet, sellaisten rajat ylittävien riita-asioiden osalta, joissa ABB-urakoitsijan ja Aliurakoitsijan rekisteröintimaa on eri, kaikki Aliurakkasopimuksesta johtuvat tai siihen liittyvät riidat ja erimielisyydet, mukaan lukien sen olemassaoloa, pätevyyttä ja purkamista taikka Aliurakkasopimuksen nojalla syntyneitä sopimussuhteita koskevat riidat, joista ei päästä sopuun, ratkaistaan lopullisesti Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) välimiesmenettelyä koskevien sääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus koostuu kolmesta kyseisten sääntöjen mukaan nimitystä välimiehestä. Välimiesmenettelyn paikka on ABB-urakoitsijan rekisteröity kotipaikka, ellei toisin ole kirjallisesti sovittu. Välimiesmenettelyn ja ratkaisun kieli on englanti. Välimiesten tekemä ratkaisu on lopullinen ja sitoo molempia Osapuolia. Osapuolet sitoutuvat olemaan hakematta muutosta ratkaisuun tavallisilta tuomioistuimilta tai muilta viranomaistahoilta.

24.4 Aliurakoitsijan on pidettävä ajantasaista kirjaa kaikista asioista, joita saatetaan tarvita jonkin vaateen tueksi. Saatuaan ilmoituksen jostain Aliurakoitsijan vaateesta ABB-urakoitsija saa korvausvelvollisuuttaan myöntämättä tarkastella kyseisiä merkintöjä ja ohjeistaa Aliurakoitsijaa jatkamaan niiden tekemistä. ABB-urakoitsija on oikeutettu itse tai käyttäen hyvämaineisia ja päteviä asiamiehiä tai edustajia, joita se saattaa valtuuttaa, tarkastamaan Aliurakoitsijan järjestelmät ja saamaan haltuunsa Aliurakoitsijan Aliurakkasopimusta koskevat merkinnät, ja Aliurakoitsijan on varmistettava, että ABB-urakoitsijalla on samanlaiset oikeudet tarkastaa kaikkien Aliurakoitsijan alihankkijoiden järjestelmät ja saada haltuunsa niiden merkinnät. Mikään tällainen tarkastus ei vapauta Aliurakoitsijaa korvausvelvollisuudesta tai vastuusta.

25 LUOTTAMUKSELLISUUS, TIETOTURVA, TIETOSUOJA

25.1 Aliurakoitsijan velvollisuudet:

25.1.1 Ellei kirjallisesti toisin sovita, Aliurakoitsijan tulee käsitellä tiukasti luottamuksellisia kaikkia ABB-urakoitsijan tietoja ja muita tietoja, jotka koskevat ABB-urakoitsijan tai sen Konserniyhtiön liiketoimintaa, sen tuotteita ja/tai tekniikoita, jotka Aliurakoitsija saa Projektia varten suunniteltujen tavaroiden tekemisen yhteydessä (sekä ennen Aliurakkasopimuksen hyväksyntää että sen jälkeen). Aliurakoitsija saa jakaa tällaisia luottamuksellisia tietoja työntekijöilleen, asiamiehilleen tai alihankkijoilleen tai kolmansille osapuolille vain, mikäli se on tarpeellista Projektia varten suunniteltujen tavaroiden tarjoamiseksi ABB-urakoitsijalle. Aliurakoitsijan tulee varmistaa, että sen työntekijöihin, asiamiehiin, alihankkijoihin ja muihin kolmansiin osapuoliin sovelletaan samoja salassapitovaatimuksia kuin Aliurakoitsijaan ja että nämä myös noudattavat kyseisiä vaatimuksia. Aliurakoitsija on vastuussa kaikesta tietojen luvattomasta paljastamisesta;

25.1.2 Aliurakoitsijan tulee suojata ABB-urakoitsijan luottamukselliset tiedot niiden luvattomalta käytöltä tai paljastamiselta tietojen luonteen kannalta asianmukaisin keinoin ja noudattamalla asianomaisen toimialan yleisesti hyväksytyjä tietoturvastandardeja taikka vastaavia menettelyjä, joilla

Aliurakoitsija suojaa omat luottamukselliset tietonsa, sen mukaan kumpi on tiukempi. Aliurakoitsija voi paljastaa luottamuksellisia tietoja ”Muille hyväksytyille osapuolille” (joilla tarkoitetaan Aliurakoitsijan valtuuttamia edustajia, mukaan lukien tilintarkastajat, lakimiehet, konsultit ja neuvonantajat), jos kyseiset Muut hyväksytyt osapuolet ovat allekirjoittaneet Aliurakoitsijan kanssa salassapitosopimuksen, jonka ehdot olennaisilta osiltaan vastaavat näissä yleisissä ehtoissa käytettyjä ehtoja, tai jos kyseisten osapuolten on ammattikuntansa menettelysääntöjen nojalla pidettävä tiedot luottamuksellisina;

25.1.3 Aliurakoitsija ei saa (i) käyttää ABB-urakoitsijan tietoja muihin tarkoituksiin kuin Projektia varten suunniteltujen tavaroiden toimittamiseen, (ii) jäljentää ABB-urakoitsijan tietoja kokonaan tai osittain missään muodossa, ellei asianomaisissa sopimusasiakirjoissa muuta edellytetä tai (iii) paljastaa ABB-urakoitsijan tietoja muille kolmansille osapuolille kuin Muille hyväksytyille osapuolille, paitsi tapauksissa, joissa ABB-urakoitsija on etukäteen antanut kirjallisen luvan tietojen paljastamiseen;

25.1.4 Aliurakoitsijan tulee asentaa ja päivittää omalla kustannuksellaan asianmukainen virustentorjuntaohjelma ja käyttöjärjestelmän tietoturvaopitukset kaikkiin tietokoneisiin ja ohjelmistoihin, joita hyödynnetään Projektia varten suunniteltujen tavaroiden tekemisessä yhteydessä;

25.1.5 Aliurakoitsijan tulee ilmoittaa ABB-urakoitsijalle viipymättä epäillyistä tietoturvamurroista tai muista ABB-urakoitsijan tietoja koskevista vakavista vaaratilanteista tai sääntöjenvastaisuuksista.

25.2 Aliurakoitsija hyväksyy sen, että ABB-urakoitsijalla on oikeus luovuttaa Aliurakoitsijalta saamia tietoja muille ABB-urakoitsijan Konserniyhtiöille. Aliurakoitsijan tulee hankkia etukäteen kaikki tarvittavat hyväksynnät tai luvat sille, että ABB-urakoitsija antaa näitä tietoja ABB-urakoitsijan Konserniyhtiöille, mikäli nämä tiedot ovat jostain syystä luottamuksellisia tai mikäli ne ovat sovellettavien tietosuoja- tai yksityisyyden suoja- koskevien lakien tai säädösten alaisia.

25.3 Mikäli ABB-urakoitsijan tiedot ovat erityisen arkaluonteisia ja edellyttävät siksi ABB-urakoitsijan mielestä erillistä luottamuksellisuus- ja salassapitosopimusta, Aliurakoitsija suostuu solmimaan sellaisen sopimuksen. Sama koskee yksityisyyden suojaan liittyviä asioita, joita ei käsitellä tässä kohdassa 25 ja jotka saattavat edellyttää erillistä tietojenkäsittelysopimusta sovellettavien lakien ja säädösten mukaisesti.

25.4 Tämän kohdan 25 velvoitteet ovat voimassa määrittämättömän ajan ja pysyvät siksi voimassa senkin jälkeen, kun Aliurakkasopimus jostain syystä päättyy tai puretaan.

26 SOPIMUSEHTOJEN ERILLISYYS

Minkään Aliurakkasopimuksen ehdon tai oikeuden pätemättömyys tai toimeenpanokelvottomuus ei vaikuta kielteisesti muiden ehtojen ja oikeuksien voimaantumiseen tai toimeenpantavuuteen. Vastaavat Aliurakkasopimuksen ehdot tai oikeudet ovat voimassa ikään kuin pätemätön, laitton tai toimeenpanokelvoton säännös olisi poistettu ja korvattu säännöksellä, jolla on samantapainen taloudellinen vaikutus kuin poistetulla säännöksellä, mikäli tämä voidaan toisella säännöksellä saavuttaa.

27 VOIMASSA PYSYMINEN

27.1 ABB/GTC/Projektia varten suunnitellut tavarat –ehtojen sellaiset säännökset, joiden on joko nimenomaisesti todettu pysyvän voimassa myös Aliurakkasopimuksen päättymisen jälkeen tai joiden voidaan luonteensa tai sisältönsä perusteella katsoa pysyvän voimassa myös päättymisen jälkeen, pysyvät voimassa Aliurakkasopimuksen päättymisestä huolimatta.

27.2 Kohdissa 11 (Takuu), 15 (Dokumentaatio), 17 (Vastuu ja korvausvelvollisuus) ja 25 (Luottamuksellisuus, tietoturva, tietosuoja) esitetyt velvoitteet pysyvät voimassa Aliurakkasopimuksen päättymisen tai purkamisen jälkeenkin.

28 KOKO SOPIMUS

Aliurakkasopimus muodostaa koko sopimuksen Osapuolten välillä ja korvaa kaikki aiemmat Osapuolten väliset sopimukset tai järjestelyt riippumatta siitä, onko ne tehty suullisesti vai kirjallisesti.

29 OSAPUOLTEN VÄLINEN SUHDE

Osapuolet ovat riippumattomia osapuolia, jotka ovat tehneet sopimuksen markkinaehtoperiaatetta noudattaen.

Aliurakkasopimuksen ei voida tulkita tai katsoa muodostavan mitään edustus- tai kumppanuussuhdetta ABB-urakoitsijan tai Asiakkaan kanssa, eikä Aliurakoitsija ole oikeutettu toimimaan ABB-urakoitsijan tai Asiakkaan edustajana.

30 MUUT SITOUKSET

Osapuolet sitoutuvat toteuttamaan kaikki kohtuulliset toimenpiteet edistääkseen Aliurakkasopimuksessa annettujen oikeuksien ja niissä käsiteltyjen liiketoimien täytäntöönpanoa.

